

tabor 7-8

taborniška revija
XLVI 2001 399 SIT

KDAJ?	KAJ?	KDO?
1. - 2. september	TOTeM (Ilirska Bistrica) Miha Škerlavaj	miha.skerlavaj@kiss.uni-lj.si v tem Taborniškem vestniku
7. - 8. september	Posvet IO ZTS in vodstev OO ZTS (GŠ Bohinj)	Pisarna ZTS ZTS@rutka.net
15. september	TOKA (Cerkno) Luka Lahajnar	luka.lahajnar@siol.net
21. - 23. september	ČIČ-ev memorial (okolica Ljubljane) Biljana Hacin	bilih@hotmail.com
28. - 30. september	ROT (Ajdovščina) ZTS in Rod mladi bori	Pisarna ZTS ZTS@rutka.net

Taborniška tekmovanja imajo svoj namen

Taborniki preko celega leta izvajamo taborniški program. Sestavni del programa je tudi sodelovanje na različnih tekmovanjih. In zakaj omogočiti oz. vzpodbujati k udeležbi:

- na tekmovanjih člani preverjajo osvojeno znanje in s tem vrednotijo svojo osebno rast in napredovanje, hkrati pa vodniki lahko ocenjujejo kakovost svojega dela (kaj je dobro oz. kaj je potrebno izboljšati),
- na tekmovanjih se na najbolj neposreden način krepi povezanost v ekipi, gradi timski duh in razvija sposobnost za odločanje,
- tekmovanja ponujajo tudi izziv merjenja moči z drugimi, tekmujejo z ekipami iz drugih rodov, hkrati pa se krepi čut za solidarnost in pomoč (ko drugi ekipi pomagata pri reševanju nalog),

- na tekmovanjih se sklepajo prijateljstva, izmenjujejo izkušnje, prihaja do vrstniškega učenja,
- ker potekajo tekmovanja večinoma v naravi, z njimi krepiamo odnos do narave, hkrati pa vzbujamo čut za zdrav način življenja.

Vsekakor dovolj razlogov, da se tekmovanju udeležujemo. Seveda moramo udeležbo načrtovati in se na njo pripravljati. Načrtovanje je ena od pomembnih nalog, pa naj gre za izvajanje programa v vodu, družini ali rodu. Zato je ena od pomembnih nalog ZTS tudi oblikovanje koledarja akcij. Z njim pomagamo organizatorjem pri promociji akcij, hkrati pa je koledar tudi orodje za pravočasno in kakovostno pripravo na udeležbo.

Spremljaj koledar, načrtuj, sodeluj in se vidimo!

Gremo na taborjenje

UVODNIK

Toplo sonce vabi na gozdne jase ali ob morje, kjer bomo razpeli platnene strehe in se vsaj za nekaj dni preselelili iz mračnih mest v zeleno, živo naravo. Kopicca spominov na družabne dogodke, ki so se zgodili maja, bo morda opogumila nekatere, ki tam niso bili, da se jih naslednje leto zagotovo udeležijo. Noro kreativna srečanja Krearta so postala že tradicionalna, brez Soške olimpiade, ŠTPM-ja in TAKT-a pa si majskega taborniškega dogajanja sploh ne moremo več predstavljati.

Obiskali smo Rod modrega vala, Amerikanec pa ugotavlja, ali so taborniki dragi. Vsekakor obvezno branje za vse, ki imate v svojem rodu težave, ko sprejemate odločitve. Do naslednje številke bo preteklo kar nekaj časa in mnogo vas bo taborilo v najlepših kottičkih naše dežele. Napišite kratek sestavek, naredite nekaj fotografij, da bo taborjenje neminljivo ne samo v srcih taborečih ampak tudi na papirju.

Prijetno poletje!

Matija Tonejc

Napovednik	2
Uvodnik	2

AKTUALNO

Krearta	4
Soška olimpiada	8
TAKT	10
ŠTPM	11
Tabor na obisku pri RMV	14
Še več prijateljev	18
IMWe	20
Območni mnogoboj	21

IZ PRVE ROKE

EU	23
So taborniki dragi?	26

STROKOVNO

Igre	28
Internet	29
Potuha	30
ŽVN	32
Astronomija	34
Orientacija	36
Narava	38
Kosobrin	39
Mednarodne strani	40

RAZVEDRILLO

Popotovanja	42
Trenutki	44
Ježev kotiček	45
Z znanjem do odgovora	46
Volk	46
Križanka	47

Krearta, str 4

Vzemi si prost dan. Naj bo nevsakdanji, čisto drugačen. Pojdi nekam, kjer še nikoli nisi bil in počni stvari, ki jih še nikoli nisi počel – čisto sproščeno in brez zavor, brez razmišljanja o vzorcu vsakdanjika, ki ga nosiš s seboj.

ŠTPM, str II

Nekaj tehničnih podatkov: ekipe tekmujejo v kategorijah Babyface in Senior. So mešane, kot zanimivost pa naj navedeva, da vsaka ženska predstavnica prinese 50 dodatnih točk, zato ni čudno, da se ekipe kar grebejo za nežnejši spol.

Soška olimpiada, str 8

Ura je bila že prav pozna, pisal se je petek, 13. aprila 2001, naša odprava pa se je daljinsko vodena (prejemajoč navodila preko mobilnega telefona) izgubljala na širokih in ravnih ulicah Nove Gorice.

Glavni urednik: Igor Bizjak
 Odgovorni urednik: Matija Tonej
 Urednici priloge Medo in Gozdovnik: Katarina Drenik, Špela Novak
 Predsednik izdajateljskega sveta: Marjan Moškon
 Uredništvo: Jaka Bevčič (ilustracije), Igor Bizjak, Rafael Kalan, Primož Kolman, Tine Kolojini, Branka Lešnjak, Marta Lešnjak, Frane Merela, Barbara Papež, Franci Pavšer ml., Tadej Pugelj-Pugy, Marko Svetličič-Medo (fotografija) in Barbara Železnik-Bizjak.

Ustanovitelj, izdajatelj in lastnik Zveza tabornikov Slovenije. TABOR sofinancirata Ministrstvo za kulturo in Ministrstvo za šolstvo in šport Republike Slovenije.

NASLOV UREDNIŠTVA:

Revija Tabor, Parmova 33, 1000 Ljubljana. Telefon 01/300-08-20, fax 01/43-61-477, E-mail: zts@rutka.net.

WWW: <http://www.zts.org>.

Cena posameznega izvoda je 399 SIT, letna naročnina je 3800 SIT, za tujino pa 100 DEM.

Tekoči račun: 50101-678-47184.

Rokopisov in fotografij ne vračamo. Upoštevamo samo pisne odgovore do 31. januarja za tekoče leto.

Na podlagi zakona o davku na dodano vrednost (Ur. list RS št. 89/98) sodi časopis med proizvode, za katere se obračunava davek na dodano vrednost po stopnji 8%.

Grafična priprava: Tridesign d.o.o., Ljubljana

Tisk: Tiskarna Skušek d.o.o., Ljubljana

Poštnina plačana pri pošti 1102 Ljubljana

Naslovnica: Pugy

Krearta 2001

Danes je dan

Vzemi si prost dan. Naj bo nevsakdanji, čisto drugačen. Pojdi nekam, kjer še nikoli nisi bil in počni stvari, ki jih še nikoli nisi počel – čisto sproščeno in brez zavor, brez razmišljanja o vzorcu vsakdanjika, ki ga nosiš s seboj.

Potem se ustavi, odmakni od dogajanja in se poglej v ogledalo. Razmišljaj o svojem počutju, občutkih in ravnanju v drugačnih okoliščinah. Se ti zdi, da si odprl nov list, novo poglavje svojega

življenja? Če ja, potem počni to čim večkrat. Življenje je polno priložnosti in na svetu ne obstaja niti en sam razlog, da jih ne bi izkoristil.

Ne čakaj na jutri, kajti danes je dan, da začneš živeti drugače; da postaneš kar si želiš, da počneš kar te je volja, da greš kamor te vleče srce in razmišljaš kar ti pade na pamet.

Želja je bila premočna **Silvia Derom, Bruselj, Belgija**

Zakaj na Krearto iz Belgije?

Željo po potovanju in odkrivanju novih dežel, ljudi in njihovih navad imam že v krvi. Ko sem brskala po belgijskem mladinskem časopisu (JINT) in snovala nove podvige, sem zasledila vabilo na kreativno delavnico v Sloveniji. Najprej me je pritegnila misel na Slovenijo, kako je tam in kakšni ljudje v njej živijo. Zanimala me je tudi sama delavnica, saj delam kot medkulturni mediator (delujem v lokalnem okolju, kjer živijo predstavniki različnih kultur, veroizpovedi in navad in skušam prenašati idejo "različnost ne gradi zidov, ampak nas povezuje in bogati").

In to samo za 5 dni?

Termin mi je ustrezal, saj imam

poleti že v načrtu počitnice v Španiji, v dogovoru z organizatorjem Krearte pa sem si izposlovala še nekaj dni dodatnega bivanja (rada bi se zahvalila Maji in njeni družini; pri njej sem se počutila kot doma).

Kaj si pričakovala od delavnice?

V preteklosti sem bila že na številnih seminarjih in delavnicah in tako sem tudi tokrat pričakovala bolj formalno delo (teorija, delo v majhnih skupinah, vaja ...). Kljub temu, da poznam način dela skavtske organizacije v Belgiji, si nisem predstavljala, da bo delavnica tako drugačna. Enostavno več učenja in manj svobodnega razmišljanja in udejstvovanja. Morda je ravno v tem ključ do kreativnosti in ustvarjalnosti –

podiranje vnaprej ustvarjenih vzorcev in odzivanje v povsem novi situaciji in drugačnih okoliščinah.

Kaj boš zaupala svojim prijateljem, znancem?

Najprej jim bom povedala svojo dogodivščino v zvezi s prihodom na delavnico: ker je pozabila potni list (za EU ga ne potrebuješ) je zamudila let, z naslednjim pa obtičala na Dunaju, ker so piloti Lufthanse ravno takrat stavkali in šele naslednji dan prišla v Ljubljano.

Kaj pa občutki, izkušnje?

Največji vtis so name naredili ostali udeleženci delavnice. Kljub temu, da se vsi med seboj niso poznali, so delovali ravno nasprotno – preprosto, sproščeno in imela sem občutek kot da je nekaj najbolj vsakdanjega biti del nove, nepoznane družbe. Vsekakor sem dobila občutek, da so vsi udeleženci skušali prijaznost in gostoljubnost podeliti tudi z mano. Torej se je tudi v njih verjetno dogajalo nekaj novega, morda drugačnega.

Skozi spoznavanje drugih, narave in navsezadnje kulture in načina življenja ljudi v preteklosti (tema delavnice so bili Vikingi), spoznaviš sebe, svojo deželo in svoj smisel življenja – in to na najbolj neposreden način.

Kako smo pihali v oblake nad Novo Gorico ali

Soška olimpiada 2001

Črtomir

Ura je bila že prav pozna, pisal se je petek, 13. aprila 2001, naša odprava pa se je daljinsko vodena (prejemajoč navodila preko mobilnega telefona) izgubljala na širokih in ravnih ulicah Nove Gorice. Uspešno absolvirajoč prvo orientacijsko preizkušnjo smo se združili s kolegi – pionirci in skupaj spoznali nočno znamenitost našega najmlajšega mesta ter ukradli nekaj uric spanja pred nastopom novega jutra. Tedaj pa se je šala šele zares začela.

Soška olimpiada – to je ena taka lepa, fletna in lušna šala – v najboljšem možnem pomenu kombinacije teh besed. Soška olimpiada ni le še eno tekmovanje, ki poudarja svoj taborniški izvor preko družabnih elementov. Obratno, Soška olimpiada je družabno srečanje istomislečih tabornikov, samo iščejo izgovor za medsebojno druženje. Tu boste srečali večino ekip, ki se udeležujejo mnogobojev za grče in PP-je, pa tudi zagrizene orientaciste, ki jim za zadovoljitev njihovih duhovnih potreb sama orientacija ne zadošča. Ja, Soška olimpijada je s svojimi družabnimi disciplinami pravo mesto zanje in za vse njim podobno misleče in po enakih užitkih hrepeneče.

Štiri discipline v katerih se merijo udeleženci so tako pretežno šaljive in družabne. Najdaljša je "orientozgub" – enostavna orientacija brez karte po mestu in bližnji okolici. Na kontrolnih točkah ekipe opravljajo zahtevane naloge – merijo obseg prsnega koša bika (tj. kipa bika), igrajo namizni nogomet, anketirajo nič hudega sluteče mimo doče ...

Druge tri so bolj privlačne za oči. Med njimi izstopa "hoduljomet" – no-

Orientozgub po ulicah Nove Gorice

Igralec na skrajni levi izvaja znameniti Bubka šut

In potem se čudimo, če nam pravijo, da smo čudni ...

Jabkohod – ko hodiš kot jabka

Aha, aha, pazi.. eee... e!!

Gooooooool!

gomet s žogo velikanko in hoduljami (meni že hoja s hoduljami ne leži najbolje in očitno se tudi mnogim tekmovalcem ta zadeva ne zdi ravno učinkovita – tako lahko tudi pojasnimo najpogosteje videno osebno tehniko, pri kateri se tekmovalci po igrišču premikajo noseč hodulje v rokah, potem pa se v zadnjem trenutku zanihajo na hoduljo kot se Sergej Bubka na svojo palico in na koncu nihaja mimogrede še brcenejo žogo). Vsekakor je največja paša za oči.

Tretja disciplina je "jabkohođ". Tekmovalci štafetno in s pomočjo kladiva (kot da bi igrali polo) skakajoč v vreči za krompir vodijo žogo po krajšem poligonu. To je olajšana verzija discipline – prvotno so morali istočasno še držati jabolko med zobmi – od tod ime (manjkal jim je samo še peteršilj za ušesom).

Četrta in tehnično in spretnostno še najbolj zapletena disciplina je "kravodvig" – postavljanje bivaka iz šotork, pri čemer nima zavezanih oči le tisti član ekipe, ki se (glej ga zlomka, smo vedeli, da ne bo tako enostavno) ne sme dotikati orodja, opreme ali drugih članov ekipe. Zanimiv je tudi izvor imena te discipline – prvotno namreč niso postavljali bivaka iz šotork, temveč kravo – pa ne ono z repom, dlako in štirimi seski, temveč en člen štabca – tako ga namreč imenujejo Primorci.

Končno smo po ne preveč napor-nem, a nadvse zabavnem dnevu, ki je vključeval tudi okusno pogostitev, dočakali podelitev diplom – za tri najboljše in tri najslabše uvrščene v kategoriji (tu dobi izraz "nehvaležno četrto mesto" povsem nov pomen – še posebej, če si četrtovrščeni izmed sedmih ekip v kategoriji).

Torej tik pred koncem se pridružujem besedam organizatorja in vas pova-

bim na Soško olimpiado 2002 – če ste kot MČ ali kot vodnik MČ uživali na Veselih srečanjih, ali pa kot PP ali Grča na mnogobojih, ali pa bi se radi le malo sprostili in družili – potem je to tisto, kar ste čakali celo življenje.

No, na koncu pa naj se delim z vami, da nas je ves čas Olimpiade skozi oblake preganjalo sonce (oz. so nam oblaki občasno zakrili pogled na sonce), pa tu pa tam je malo zapihalo (burja je delala reklamo zase). Pa Tino bi prav lepo pozdravil, hvala lepa. Je le dočakala svojo vremensko napoved (oz. poročilo).

Tanajboljši

Še tole natakem ...

... in krava že stoji

Mnenja, Mnenja ...

Tekmovalci so bili vsi po vrsti navdušeni (razen, seveda, onih, četrtovrščenih), tako da njih za mnenje tudi nismo posebej spraševali. Bolj zanimivo je besedno izročilo, ki sta nam ga predala Rok, vodja tekmovanja, in Vičo, starosta Rodu Soških mejašev.

Rok je zadovoljen s potekom tekmovanja, še posebej pa je ponosen, da je vse potekalo in, kar je še pomembneje, se končalo ob načrtovanem času.

Vičo pa nam je osvetlil izvor Soške olimpiade. Člani takrat še skoraj sveže ustanovljenega rodu so čutili potrebo organizirati akcijo, na kateri bi se lahko srečavali s taborniki iz širše in daljne okolice. Po eni strani niso hoteli organizirati še enega orientacijskega ali spretnostnega tekmovanja, po drugi strani pa se jim je zdelo, da mora imeti srečanje po možnosti zabavno vsebino. Tako je zaživelo prvo zares šaljivo tekmovanje.

TAKT '01

Jure Meglič - Djuro

Taborniki : Triglav – 28:42

To ni rezultat iz lige Kolinska, temveč rezultat revijalne tekme, ki smo jo taborniki odigrali 12. maja na taborniškem košarkarskem tekmovanju v Kranju. Tekma med prvoligašem iz Kranja in All stars ekipo tabornikov je na osrednji mestni štadion privabila, poleg velikega števila taborniške publike, tudi precej drugih obiskovalcev. Tekma je bila ves čas zanimiva in napeta, rezultat pa negotov še na začetku zadnje četrtine.

Kranjski taborniki smo tako že šestič organizirali TAKT ali taborniško košarkarsko tekmovanje, kjer se taborniške ekipe iz vse Slovenije pomerijo za naslov državnih prvakov. Prijavljene ekipe so pričele prihajati že v zgodnjih jutranjih urah, ko se je vreme še nekoliko kislilo držalo in je bila v zraku še kakšna kaplja dežja. S pomočjo sončnih žarkov so se razvneli tudi boji na košarkarskih igriščih osrednjega mestnega štadiona. Osem ekip je v dopoldanskem delu odigralo kvalifikacijske tekme v dveh skupinah, dve najboljši iz vsake skupine pa sta se v popoldanskem delu pomerili v polfinalu.

Dogajanje na igrišču smo taborniki popestrili tudi z raznimi zanimivimi preizkusi in tekmovanji v taborniških veččinah ob robu igrišča. Ajanje, streljanje z lokom, zavezovanje vozlov in druge spretnosti so v ospredje postavljale popolnoma druge favorite kot na košarkarskih igriščih. Prednost ob robu igrišča so imeli spretni prsti.

Uvod v finalni del tekmovanja je predstavljalo tekmovanje v zabijanju in metih za tri točke, kjer se je prijavilo kar 18 metalcev. V obeh tekmovanjih sta zmagala člana ekipe Rodu puntarjev iz Tolmina. Polfinalni boji so bili zanimivi in napeti, vendar sta bili ekipi RAJ iz Cerkna in RPT iz Tolmina premočni za svoje nasprotnike. V finalu sta se tako pomerili ekipi aktualnih prvakov RAJ Cerkno in vzhajajoče zvezde RPT iz Tolmina. Pričakovati je bilo napet finalni dvoboj. Kljub zagriženi borbi za vsako žogo in vsak koš, so bili vsi dvoboji vključno s finalnim izjemno športni in pošteni, odigrani v pravem taborniškem duhu.

Zmagovalci TAKT-a in državni taborniški prvaki so postali člani ekipe Rodu puntarjev iz Tolmina, ki je v taborniško All stars ekipo tudi prispevala levji delež igralcev. Taborniško All stars ekipo so sestavljali Mavrič, Luketa in Krivec - RPT, Ma-

kuc in Sedej - RAJ, Ažman in Stankovič – ZTO Kranj, ekipo KK TRIGLAV KRANJ pa igralci Čumič, Jankovič, Krejič, Troppan, Zonik in Ovcina.

Ob tej priložnosti bi se v imenu kranjskih tabornikov kot organizatorjev tekmovanja še enkrat zahvalil pokroviteljem: Občini Šenčur, Turističnemu društvu Kranj, Gacho market Kovor in vsem drugim, ki so nam kakorkoli pomagali. Kličemo vam nasvidenje prihodnje leto, ko bomo v Kranju obeležili tudi 50. let taborništva, obenem pa vas vabimo, da si ogledate reportažo na spletnih straneh takt.rutka.net.

ŠTPM 2001

Katarina in Urša,
fotografije Rok, Katarina in Urša

Nekaj tehničnih podatkov: ekipe tekmujejo v kategorijah Babyface in Senior. So mešane, kot zanimivost pa naj navedeva, da vsaka ženska predstavnica prinese 50 dodatnih točk, zato ni čudno, da se ekipe kar grebejo za nežnejši spol. Že prvi dan poteka orientacija do bivaka, kjer ekipe potem pustijo stvari nadaljnja dva dni.

Petek popoldne

Tekmovalci so se zbrali pri Velenjskem jezeru. Opazovalki sva prispeli na kraj dogajanja malce pozno in zamudili prvovrsten moški striptiz (glej fotko).

Na bivaku je bilo sprva vzdušje precej turobno. Morda je temu botrovalo slabo vreme (vsi so naju obtožili, da sva iz Ljubljane prinesli slabo vreme – ne pa ne!!!). Majhna udeležba naju je kar presenetila. Še tisti maloštevilni udeleženci so se skrivali po že postavljenih šotorih in pridno vadili signalizacijo in se učili topografske znake.

Petek zvečer

Najprej – čas za hranjenje. Nato so ekipe s polno paro signalizirale Morzeja. Menda je bilo besedilo vezano, ampak nihče od tekmovalcev ni vedel ničesar o tem. Nekatere so zmedli Š-ji – kako neki se to odda?!

STOPO testi ni bilo večjih težav, dobro pa bi bilo, da bi organizatorji imeli s seboj kakšno Orientacijo. Ocenjevanje testov je namreč potekalo nekako tako:

"A je to boljši kolovoz?"

"Ne, to je kolovoz!"

"Ja, konjska steza so pik'ce, črtice so slabši kolovoz, to je pa kolovoz."

"Zakaj vsi pišejo boljši kolovoz???"

"Ja, poglej nekam!"

"Npr. kam!?"

Nekateri so namesto v šotorih spali kar v lovski koči, ker ... hmmm, kdo bi vedel. Vsekakor pa so se dobro zabavali v družbi MerKatorja in Hrčka. (Uradnega) zabavnega programa ta večer ni bilo, ker naj bi se, kot pravi organizator, ekipe naspale.

Sobota

Zbudili smo se v čudovito sončno jutro. V dolini so se še sukale meglice,

Jutranji pogled na Šoštanj

ko so nas poklicali na zajtrk – najcenejše mleko (hrvaško – "ne morš bilivat") in neke vrste evrokrem.

Ekipe so tokrat na pot odpujsale brez odvečne prtljage, vendar pa jih je čakala proga, ki se je raztezala čez kakšnih 15 kvadrantov na "klasičnem" 1:25000 zemljevidu.

Kaj pravi organizator?

ŠTPM je organiziral Primož, tokrat prvič. Seveda ga moti majhna udeležba in pravi, da je verjetno vzrokov za to več. Vesel pa je, da je bilo lepo vreme in da so se ekipe, čeprav jih je bilo malo, potrudile. Zelo je bil zadovoljen s kontrolorji in traserjem ter bi se rad zahvalil vsem, ki so pomagali, predvsem Gasilskemu društvu Škale in Lovskemu društvu Škale.

Sponzorji: Gorenjka, McDonald's, FIT Leasing d.o.o., Banka Velenje, Mesarstvo Sušec, Hernaus d.o.o., Mladinski servis Velenje.

Midve pa sva se podali na potep po Velenju. Seveda sva skočili še na nekaj kontrolnih točk, da sva se lahko malce živeli v tekmovanje. Najprej sva obi-

skali minsko polje, kjer se je Katarina odločila, da ga bo prehodila.

"Incident" z armafleksom pri minskem polju

Nato naju je pot vodila do kontrolne točke s krokijem. Majčkeno sva bili razočarani, kajti vse ekipe so nama pobegnile. Zato sva se počasi odpravili proti cilju, kjer je že bila večina ekip. Le-te so se pripravljale na kuhanje bolj ali manj okusnega golaža. Ekipa iz Sežane je pripravila (po Uršinem mnenju) najboljši golaž. Sama pa je sodelovala pri pripravi golaža ekipe Efenkovich iz Velenja. O tem ne bi izgubljali besed, naj samo pripomniva, da je goveje meso postalo svinjsko in da je bil "zva-rek" precej podoben mehiški hrani (chili con carne). AJS!!!

Sobotni večer

Ker je bila večina tekmovanja že za nami, smo si lahko privoščili večer ob ognju. Janez je veselo poprijel za kitaro in nas zabaval kar nekaj časa. Že kar malo smo začeli pogrešati tabor. Kmalu pa sta s "torto" priskakljala Ana in Miha, saj je imela naša Anja iz Sežane rojstni dan. Zapeli smo Vse najboljše, nato pa so se nekateri spravili v kočjo, kjer so pospravili torto, medtem ko so drugi še vztrajali pri petju. Ko pa so tekmovalci v glavnem že dremali v toplih spalkah, se je organizator spomnil, da nekateri niso dobro pogasili ognjev in jih vrgel iz spalk. Kmalu smo vsi utrujeni od poti in vznemirjenja zaspali.

Nedelja zjutraj

Kot da bi se ponovno zbudili v sobotno jutro — mleko in evrokrem pa štart. Tokrat z vso opremo. Najina pot se je tukaj ločila.

Katarinina pot:

Po dveh dnevih "viseanja" na temovanju sem si zaželela, da bi šla še jaz na prog. Pridružila sem se edini ekipi, ki ni bila iz Velenja — dvema Sežančankama in Postojncanu. Proga je bila seveda

bolj kratka, opravili pa smo še nekaj nalog – prvo pomoč, skico terena in hitrostno etapo. Jaz sem imela še ogromno energije in sem jim z veseljem narisala skico terena in brskala za KT-ji. Predvsem druga točka je bila na "krasnem" mestu – sredi "žbunja" na precej strmeh klancu. Zagledala sem jo jaz, ponjo pa so prijazno skočili Efenkovci. Skica terena.

Na koncu smo še malo tekli skozi Velenje. Bili smo edina ekipa, ki ni vedela, kje naj bi bil ta dom, ki ga baje ne moreš zgrešiti. Vseeno smo ga našli in se pridružili ostalim, ki so poležavali na travniku.

Uršina pot:

Ker sem prejšnji dan dodobra dopolnila svoje poznavanje Velenja (recimo), sem bila Mihova vodička na poti do cilja, ki je bil pri dijaškem domu v Velenju. Z avtom sva se odpravila, ko so že vse ekipe štartale. Okna dol, muzika do konca pa gremo – gas! Ker sva seveda na cilj prišla prva, sem ga odpeljala (Miha je vozil, da ne bo pomote) do Velenjskega jezera, kjer so najine oči počivale na idilični pokrajini. Nato sva se odpravila do zadnje točke, do katere pa zaradi vseh enosmernih ulic nisva prišla. Zato sva se raje odpravila nazaj na cilj, kjer sva, ležeč na toplem soncu, pričakala ekipe.

Cilj

Na cilju smo se martinčkali, ekipe so si malo odpočile in skoraj smo raztrgali najnovejši Tabor, ki je krožil med poležavajočimi. Podelili so nagrade – pokale in veliki čokolade.

Babyface zmagovalci

Prvo mesto pri Seniorjih pa je dosegla ekipa Efenkovih, ki je pobrala tudi pokal Ferko – posebnost tega tekmovanja – pokal za najboljši "fer" ekipo

Po podelitvi nas je v dijaškem domu čakalo kosilo – pripravili so nam 70 kosil! Tako da bi vsak lahko pojedel skoraj dve kosili. Zelo malo pa jih je sploh jedlo, kajti med nagradami so bili tudi boni velenjskega McDonalda. Potem smo se razkropili – eni so šli domov, drugi v McDonald's ...

Končni občutki:

Bilo je fenomenalno in upava, da bo drugo leto udeležba večja, kajti takšno tekmovanje in organizacija si jo zaslužita! Mi se zagotovo vidimo!

Razi komentira izdelke bodoče vodnice

Traser – Razi

Razi meni, da je ŠTPM dobra priprava na ROT, saj je proga dolga in zahtevna. Letos so bile žal na isti dan tri akcije, zato so na tekmovanje prišle v glavnem samo ekipe iz Velenja. Za tiste, ki opravljajo Vodniško šolo, je namreč ŠTPM obvezen. Za vse, ki ne veste: Razi je tudi "šef" Vodniške šole, ki deluje že 10 let in se je izkazala za zelo uspešno. Bodoči vodniki delajo čez celo leto in, kot smo lahko videli na ŠTPM-ju, so zelo zagreti, saj je ravno "vodniška ekipa" zmagala.

Bodoča vodnica v akciji

Tabor na obisku

Rod Modri val – Trst, Gorica

Aleš Cipot

Na taborniških akcijah še danes lahko opazite tabornike z nekdanjimi taborniškimi srajcami. To so člani rodu Modri val. Živijo in delajo v Italiji, imajo italijansko državljanstvo, vendar so Slovenci. Njihov materni jezik je slovenščina, zato je zmotno mišljenje, da se sporazumevajo v italijanščini. Že nekaj let se v vse večjem številu udeležujejo taborniških akcij v Sloveniji in tudi kakovost dela narašča. Vendar pa niso polnopravni člani Zveze tabornikov Slovenije, saj delujejo na območju izven države Slovenije.

Znak roda sestavljajo bela helebarda — znak Trsta, šotor in voda - morje oziroma Soča

Med vožnjo skozi Trst hitro opazite, da gre za večje mesto (okrog 260.000 prebivalcev), ki se lahko po številu prebivalcev primerja z Ljubljano. Vendar pa Trst ni tako raztegnjen, kakor naše glavno mesto, poseben čar pa Trstu daje lega ob Jadranskem morju in tipično podnebje. V Italiji živi okrog 80.000 Slovencev (na Goriškem, Tržaškem, v Reziji in v Benečiji). Nekoč je bila Gorica (na italijanski strani) povsem slovenska, vendar pa so Italijani načrtno naseljevali to področje z Italijani in korenito spremenili narodnostno strukturo v prid Italijanov. Člani rodu so Slovenci, nekaj je tudi otrok iz mešanih slovensko-italijanskih, zakonov. Italijanov v rodu ni, saj delo poteka v slovenskem jeziku in tako bi se Italijani zelo težko vključili v enoto.

Člane rodove uprave sem obiskal pred njihovim sestankom v središču Trsta. Povprašal sem jih, s katerimi organizacijami v Italiji in v Sloveniji največ sodelujejo:

V Italiji največ sodelujemo z orga-

Slavnostni ogenj, pagoda, na predlanskem taboru v Gornjem Gradu. Prizor, ki smo ga videli na slavnostni akademiji ob 50-letnici ZTS v Cankarjevem domu, ko taborniki preskakujejo ogenj, prikazuje Modrovalovce

nizacijo laičnih skavtov CNGEI. Sodelovali smo na nekaterih akcijah. V Trstu delujejo sicer štiri italijanske skavtske organizacije in dve slovenski. Poleg našega rodu so tu še slovenski katoliški skavti. Enota Slovenskih zamejskih skavtov je dokaj močna organizacija. Od leta 1997 smo pobrateni z novomeškimi taborniki iz rodu Gorjanskih tabornikov, pogosto pa sodelujemo z južnoprimorskim območjem in rodovi, ki ga sestavljajo.

Kakšne so razmere za delovanje v Italiji?

Ni nam posuto z rožicami, saj pogosto naletimo na težave. Vedno se soočamo z dejstvom, da smo Slovenci, ki živimo in delujemo v Italiji. Zgodovinska dejstva so takšna kakršna so in delo otežujejo številne razlike. Žal v teh krajih še vedno prevladuje mišljenje, da smo taborniki "rdeči", katoliški skavti pa "beli". Rod deluje na Goriškem in Tržaškem in že med samimi prebivalci obeh področij obstajajo razlike, ki se čutijo v vsakdanjem življenju - na Goriškem so ljudje (Italijani in Slovenci) zaprti, na Tržaškem odprti in vse to je italijanska realnost.

Sestava rodove uprave in nadzornega odbora

PODROČJE DELA

Starosta

Starosta

Podstarosta

Podstarosta

Načelstvo

Načelstvo

Načelstvo

Tajništvo

Tajništvo

Blagajna

Blagajna

Gospodarstvo

Gospodarstvo

Nadzorni odbor

Nadzorni odbor

Nadzorni odbor

IME IN PRIIMEK

Irina Čebulec - Vidra

Janko Andolšek - Kozorog

Marjetica Možina - Snežinka

Lara Cibi - Luna

Sandor Bukavec - Bober

Katja Gaeta - Rosa

Borut Bogatec - Plamen

Andrej Sossi - Hrast

Lara Barbieri - Miška

Andrej Šuligoj - Medo

Sonja Ota - Ribica

Thomas Žagar - Kras

Marko Piciulin - Gad

Gabrijela Prodan - Soča

Vlasta Jarc - Zvezda

Boris Lutman - Kristal

Stojijo od leve proti desni: Tomaž Žagar — Kras, Borut Bogatec — Plamen, Zinajda Kodrič — Ajda, Katja Gaeta — Rosa, Andrej Šuligoj — Medo in Barbara Baša — Tišina. Sedijo od leve proti desni: Majna Pangerc — Mavrica, Janko Andolšek — Kozorog, Marjetica Možina — Snežinka, Irina Čebulec — Vidra, Lara Cibi — Luna in Sonja Ota — Ribica.

Taborniki rodu Modri val drug drugega nazivajo z besedo "brat" oziroma "sestra". Pri tem uporabljajo taborniška imena.

Vodstvo rodu

Sestanki rodove uprave so v stavbi v središču Trsta. Sestajajo se enkrat mesečno oziroma po potrebi, vendar se člani nadzornega odbora vedno ne udeležujejo sestankov rodove uprave. Člani rodove uprave sta tudi oba podstarosta, predvsem zato, da ju uvajajo v delo in enkrat v prihodnosti bosta oba prevzela funkcijo staroste.

Struktura rodu

Od leta 1953 do 1997 so imeli stari statut, ki je določal samo tri starostne kategorije. Dve leti je bil preskus murenčkov (nosili so zelene rutke), medvedki in čebelice (oranžne rutke) ter taborniki in tabornice (modre rutke). Leta 1997 so statut spremenili in od takrat naprej so starostne kategorije (tudi po barvah rutk) usklajene z ZTS. V večini rodov v Sloveniji so vodi združeni v družine in delo poteka na ta način. Pri zamejskih tabornikih je sistem drugačen, saj rod deluje v več krajih in nekateri med njimi so precej oddaljeni. Tako so enote združene v Tržaški in v Goriški četi. Tržaško četo sestavljajo družina Strmega brega (občina Dolina), družina Jadranskih delfinov (Trst), družina Šumečih borov (Prosek, Kontovel) in družina Sokolov s selivca (Opčine). Družina Kraškega marmorja iz Repena ne deluje več. Goriško četo pa sestavlja družina Puntarskega travnika (Gorica, Štandrež) in družina Presihajočega jezera (občina Doberdob). Družina Žuborečih rek (občina Sovodnje) ne deluje

več. Največji družini sta v Proseku in na Opčinah ter v občini Dolina. Razumljivo je, da družine sestavljajo taborniki različnih starosti in ne le iste starosti, saj gre za krajevno razdelitev. Kljub temu pa bodo poskušali delovati tudi na ravni posameznih starostnih kategorij. Na Goriškem se stanje izboljšuje, saj je v preteklosti prišlo do generacijske luknje, predvsem zaradi študijskih obveznosti tabornikov. V rodu deluje približno 130 aktivnih članov in kakih 20 manj aktivnih tabornikov, skupaj okrog 150 tabornikov. Od skup-

nega števila tabornikov je 67 medvedkov in čebelic, dobrih 40 gozdoznikov in gozdoznic in okrog 40 članov rodove uprave ter starejših tabornikov.

Članarina znaša 20.000 lir, kar je približno 2.000 tolarjev. Poleg članarine se rod preživlja s sredstvi, ki jih prejema od slovenskih občin, slovenskih bank (obojih v Italiji) in od dežele Furlanije – Julijske krajine. Pomembno pomoč dobijo od Slovenske kulturno-gospodarske zveze, ne pozabijo pa na slovenske podjetnike v Italiji. Na razpisih projektov se ne prijavljajo. Izdajajo svo-

Smeh in igra na taborjenju v Ribnem leta 1995

Taborjenje v Gornjem Gradu leta 1999

je glasilo "Modri val", ki izhaja trikrat letno. Urejata ga Boštjan Starc – Snežnik in Andrej Sossi – Hrast. Služi obveščanju članov, odmevom z akcij, člani najdejo v njem koristne nasvete, tudi kaj o živalih ... Izdali so dva zbornika (ob 30 in 40-letnici delovanja) in več pesmaric "Zapojmo". Na večino pesmi v pesmarici so tudi čustveno navezani, saj so pesmi zrasle skupaj z njimi.

Taborjenja organizirajo v Sloveniji in s tem omogočajo svojim članom obisk in spoznavanje Slovenije. Taborijo dva tedna, za kar člani odštejejo približno 200.000 lir oziroma okrog 20.000 tolarjev. Posebnost je, da pred taborjenjem, običajno sredi junija, organizirajo dvodnevni tabor, ki je namenjen predvsem novim tabornikom – pri nas jim pravimo pripravniki. Organizira ga ena od družin, v kraju, kjer družina deluje. Za vse tečaje in tekmovanja (vodniški, inštruktorski, specialistični, orientacijska tekmovanja v Sloveniji ...) rod plača polovico tečajnine oziroma štartnine svojim članom.

Več članov rodu je aktivnih v sklopu tečaja "pionirstva in bivanja v naravi", še posebej Andrej Rupel, ki je eden izmed predavateljev na tečaju in tudi vodja lanskega tečaja v Črnem dolu nad Ilirsko Bistrico.

In kako se je pričelo?

Prva svetovna vojna je pretrgala niti nastajanja mladinskega delovanja v planinskih, športnih in drugih društvih. Obdobje med dvema vojnama Slovencem na Primorskem ni bilo preveč naklonjeno, saj je že leta 1922 v kraljevini Italiji zavladal fašistični režim z vsemi svojimi zločestimi posledicami. In prav v tisti temni dobi beležimo poizkus postavitve mladinske skupine v gozdovniškem duhu, saj je v letu 1927 Drago Pahor, takratni učitelj in pedagog ter poznejši ustanovitelj tabornikov RMV, izvedel krajše taborjenje na pobočju Nanosa. Iz poizkusa se ni rodilo prav nič, ker se je moral Pahor v naslednjih mesecih umakniti v Jugoslavijo, da bi se izognil fašističnemu preganjanju. Priprave na ustanovitev organizacije slovenskih tabornikov v Italiji beležimo v letu 1949. Duhovni predhodniki RMV so priredili poskusno taborjenje v šoli, sledili so izleti za srednješolce in prva prava poskusna taborjenja v Sloveniji. V Trstu so 18. decembra 1953 ustanovili družino Belih galebov, 4. februarja naslednje leto pa družino Jadranskih delfinov. Funkcijo staroste je prevzel Drago Pahor – brat Perun, ki je bil najbolj zaslužen za vzpostavitev taborniškega gibanja. Razmere so bile težke, saj so se morali soočiti s političnimi zadevami, vprašanji razmejitve in državne pripadnosti ter gospodarsko in socialno stisko. 22.

Rodov e-poštni naslov:
modri_val@hotmail.com.

marca 1954 so ustanovili pripravljalni odbor, ki je 24. maja 1954 izpeljal ustanovitev rodu Modri val. Še istega leta so ustanovili družino Zapadnih mejašev v Nabrežini in družino Morske zvezde na področju Barkovelj, Rojana in Grete v Trstu. V naslednjih letih je nastalo še kar nekaj novih družin v Proseku, Kontovelu, Škednju in Opčinah. Tako je v dobrih treh letih delovanja rod štel že sedem taborniških družin in nekaj desetih članov, v glavnem v starosti med 14. in 19. letom. Jeseni leta 1958 je stekla propagandna akcija za pridobitev mlajših članov – medvedkov in čebelic. Na taborjenju leta 1959 so prvič postavili dva ločena tabora, za MČ-je in GG-je, saj je propagandna akcija obrodila sadove, ki se kažejo še danes.

V letu 1959 je bila uresničena zamisel o razširitvi taborniškega gibanja na Goriško, kjer so v slovenskem dijaškem domu ustanovili družino Mrzlega vrtinca. Taborniki so že od začetka gradili temelje skupnega delovanja med Slovenci v Italiji. Leta 1965 je nastala kriza, saj je večje število članov rodu pričelo študirati v Ljubljani in rod je štel le še 15 aktivnih članov, čeprav jih je na papirju bilo še vedno nekaj deset. Vendar si je rod tudi tokrat opomogel in ob vzponih in padcih doživel konec 80-tih let. V letih 1990-1991 so se soočili z vodstvom Zveze tabornikov Slovenije, saj je prav v tem obdobju prišlo do prelomnih sprememb v slovenskem in širšem evropskem prostoru, ki so narekovele tudi na taborniški ravni preverjanje odnosov in smernic delovanja. V letu 1991 so formalizirali odnose s Slovensko zamejsko organizacijo, ki prav tako deluje med mladino v Italiji že od leta 1951. V rodu si bodo kot prelomno zapomnili tudi leto 1997, katerega sadovi se bodo kazali še v prihodnosti.

Tematski dnevi so običajni del programa na večdnevih akcijah. Taborniki so se uredili v skladu s taborniško olimpiado na taborjenju v Cerknici leta 1996

Še več prijateljev po Prlekiji

Aleš

Taborniki rodu Vedri Prleki iz Ljutomera so že tretjič pripravili tridnevni pohod po Prlekiji, od 28. do 30. aprila. Prvič že leta 1995, drugič leta 2000 in letos tretjič. Namen akcije je spoznati nove prijatelje in ob tem doživeti zanimivo pustolovščino in se naučiti kaj novega. Sodelovali so taborniki rodov Vedri Prleki iz Ljutomera, Veseli veter iz Murske Sobote in Vidra iz Lendave.

Taborniki so prehodili prvi dan pot od Ljutomera do Veličan (kraj med Ljutomerom in Ormožem), drugi dan od Veličan do Gajševskega jezera in tretji dan od Gajševskega jezera do Ljutomera.

Akcije Še več prijateljev se je udeležilo 61 tabornikov, od tega 6 medvedkov in čebelic, ki osvajajo zadnjo preizkušnjo za MČ-je – ogenj, v kateri je med drugim določeno, da se morajo udeležiti akcije starejše starostne skupine, gozdovnikov in

gozdovnic. Akcija je bila namenjena predvsem GG-jem in PP-jem, zato je bilo teh tudi največ in sicer 32 GG-jev in 11 PP-jev. Grč in grčic je bilo skupno 12.

Taborniki so si večerje pripravljali sami. Izbira načina kuhanja je bila prepuščena vodom samim. Nekateri so si izbrali kuhanje na trianglu, drugi tik nad skopanim ognjiščem v zemlji ...

Udeleženci so se poleg vročine še dodatno potili ob lepih kontrolorkah na kontrolnih točkah. To, da Pomurci premoremo lepe tabornice, je že znano. Jerneja in Nataša sta počivali po uspešno opravljenem delu na KT in po pošiljanju vročih SMS-jev.

Nekateri ne poznajo strahu pred kačami in kuščarji - belouškami in slepci. Še več, najdejo se tudi taki, ki so jih vzeli s sabo, da jim na poti delajo družbo.

Prenočevali smo v šotorih-bivakih iz različnega števila šotorskih kril, iz enega pa tudi iz desetih ali več. Tabornike smo poučili o pravilnem šivanju šotorskih kril, ustreznih vozlih in

postavljanju bivakov, saj lahko že ena luknja povzroči mokre neprijetnosti v primeru dežja med spanjem. Vodje akcije smo si privoščili privilegij, saj smo počivali v iglujih.

Taborniki, ki se niso odločili iti po pravem bregu rečice Ščavnice, so jo morali prečkati na svoj način, da so prišli do kontrolne točke. Vendar je bila osvežitev v izjemno vročih dnevih pohoda dobrodošla. Zadnji dan pohoda so se taborniki preizkusili tudi v nekaterih panogah mnogoboja.

Gajševsko jezero ponuja pisani živalski svet in otoček sredi jezera, zato ga obiskovalci pogosto obišejo. Akcijo Še več prijateljev so obiskali tudi predstavniki avstrijskih skavtov iz Gradca in ti so jim obisk že vrnilo z rodovim izletom v Avstrijo. Ljutomerčanom je uspelo pridobiti projektna sredstva Evropske unije za projekt čezmejnega sodelovanja.

Območni mnogoboje v Grosupljem

Okoli 150 tabornic in tabornikov iz obljublanskega območja se je udeležilo območnega mnogoboja, ki so ga letos v Grosupljem organizirali domačini iz Rodu Louisa Adamiča. Od rodov, ki sestavljajo območje so se mnogoboja udeležili vsi razen Rodu rjavega medveda iz Kočevja, kljub visoki udeležbi rodov, pa je bilo število ekip zelo skromno; 13 ekip pri MČ-jih in 4 pri GG-jih.

Na mnogoboju so rodovi v okviru praznovanja 50-letnice ZTS pripravili razstavo, na kateri so predstavili svoje delo in zanimive akcije. Ekipa so dosegle znanju primerne rezultate, zato velja še posebna pohvala MČ-jem I., II. in III. skupine, ki so dosegle zelo uspešen rezultat. Pri GG-jih so slavile Želve iz

Rodu bistriški gamsi. Lep dan in dobra organizacija sta poskrbela še za eno nepozabno taborniško doživetje vseh udeležencev.

Priprava ognja; ena od osnovnih veščin, ki jih obvlada vsaka tabornica in tabornik

Nane Vidmar iz RLA je za izračunavanje rezultatov mnogoboja pripravil in na mnogoboju tudi uspešno preizkusil posebno datoteko (z vnešenimi podatki za preračunavanje rezultatov vsake posamezne panoge), s katero bo tudi na državnem mnogoboju v Zrečah delo potekalo hitro in brez napak.

SO MNOGOBOJI V SLEPI ULICI?

Kaj pomeni mnogoboje za člane in vodnika?

Mnogoboji predstavljajo enega izmed učinkovitih načinov preverjanja sposobnosti vsake posameznice oz. posameznika. Ker gre za praktično preverjanje, ki poteka v naravi, zraven pa je dodan tudi kanček tekmovalnega duha, je mnogoboje kot način še toliko bolj privlačen.

Vodniku je mnogoboje pripomoček, da lahko ovrednoti kakovost svojega dela, motivira člane k še večji zavzetosti, hkrati pa postavi na preizkušnjo tudi vodov duh, skupinsko delo in razvijanje posameznih vlog znotraj voda.

Seveda povedano velja zgolj ob predpostavki, da vod izvaja osnovni program – torej osvaja preizkušnje – člani pa poleg znanja urijo tudi svoje taborniške spretnosti – osvajajo večšine. Če tega ni, potem je rezultat na dlani.

Razlog za neudeležbo so stroški mnogoboja.

Primer zgoraj omenjenega mnogoboja kaže, da so stroški vsaj na ravni rodovega, občinskega ali območnega mnogoboja slab izgovor. Skromna udeležba je tako nerazumljiva, saj je bila udeležba za ekipe brezplačna. Organizator je zagotovil opremo za izvedbo, rodovi sodnike za posamezne panoge,

območna organizacija pa je namenila 30.000 SIT za pokritje stroškov malice za sodnike in organizatorje. Tako je tekmovalcem strošek udeležbe na mnogoboju predstavljal samo prevoz, pa še tega so zagotovili sodniki ali starši.

Seveda je državni mnogoboj že zaradi dolžine trajanja in drugačnega sistema organizacije večji finančni zalogaj, ki se skupaj s stroški poti in z večkratnikom števila ekip lahko vrtoglavo poveča. Je pa res, da je mnogoboj na državnih ravni prestižnega značaja in naj bi se ga udeleževale le najboljše ekipe z območij, pri udeležbi pa bi jim finančno pomagali tudi starši in sponzorji.

Recept za prihodnost?

Utrinek

Magda!

Prejel sem tvojo prijavo na temeljni inštruktorski tečaj. Moram priznati, da sem bil zelo vesel tvoje odločitve. Nekaj dni zatem pa odjava; in vprašal sem se zakaj? Ali imaš objektivne težave (šola, starši, počitniško delo ...) ali se ti na tečaj preprosto ne da; morda je to zate prevelika obveznost, morda nisi prepričana vase, da je to tisto, kar te veseli, in bi ti v življenju morda koristilo.

Naj ti povem, da je inštruktorski tečaj in vse kar ti ponuja pozneje delo v rodu odlična priložnost, da storiš nekaj za svoje osebno napredovanje in uresničitev tvojih osebnih ciljev. Znanje in spretnosti, ki jih boš pridobila, ti bodo koristili tako na fakulteti, kakor pozneje v življenju pri opravljanju svojega poklica, da ne omenjam učinkovitejšega dela pri tabornikih.

Poleg tega se zavedaj, da se veliko osebne izpolnitve skriva tudi v tvojem prostovoljnem delu, na katerega računa tvoj rod.

Navsezadnje pa si verjetno tudi sama želiš, da bi generacije mlajših, ki prihajajo za tabo, imele možnost doživeti delček taborniškega življenja - in to se bo zgodilo tudi s tvojo pomočjo.

V želji, da se odločiš po svoji lastni vesti in sprejmeš odločitev kot svoj cilj in obvezo, te lepo pozdravljam.

Redoljubni Hrček

Mnogoboji morajo tudi v prihodnje igrati pomembno vlogo - predvsem kot eden od kazalcev osebne rasti posameznikov in učinkovitosti dela vodnikov. Vodniki se morajo torej zavedati, kako pomembno je zanje in njihove člane sodelovanje na mnogoboju, strukture, ki so odgovorne za organizacijo (rodovi, občinske in območne organizacije, ZTS) pa morajo zagotoviti, da bo imel vsak vodnik možnost napredka vsaj na eni ravni tudi izmeriti; in to vsako leto.

Gojzarji?!

Na POT-u je nekdo izgubil gojzarje. Salamon, velikost 37. Začasno bivališče so našli pri Marku, če pa jih pogrešaš prav ti, piši na naslov marko.sirse@guest.arnes.si, in se dogovori, kako se bodo gojzarji vrnili v topel dom.

Evropska unija - prvič

Barbara

Devetega maja smo praznovali dan Evrope. Na ta dan leta 1950 je francoski zunanji minister predstavil predlog Jeana Monneta, po katerem naj bi se uskladili obnovi premogovne in jeklarske industrije v Franciji in Nemčiji. Monnetovemu predlogu so se pridružile še Italija, Nizozemska, Belgija in Luksemburg. Iz tega predloga je potem zrasla Evropska unija, Jean Monnet pa je postal oče Evrope. Kaj pa je danes Evropska unija in zakaj hočemo Slovenci tja?

Sama beseda unija v politiki pomeni poenotenje, procese združevanja, povezovanje političnih institucij in postopkov. Ustanoviteljicam so se v začetku sedemdesetih (1973) pridružile Danska, Irska in Združeno kraljestvo, v osemdesetih letih (1981 in 1986) Grčija, Portugalska in Španija. Zadnja širitve se je zgodila leta 1995, ko so v unijo vstopile še Avstrija, Finska in Švedska. Zdaj jih je torej petnajst, kar pomeni 372 milijonov prebivalcev in enajst uradnih jezikov.

Zakaj so se države odločile povezati v tako zvezo?

Ker jim ta prinese svobodno gibanje ljudi, blaga, kapitala in storitev. Ljudje naj bi bili torej bolj svobodni pri potovanjih in delu, cene naj bi bile zaradi konkurence nižje. Evropejci imajo enoten potni list, imajo svojo himno (Beethovno Odo radosti, deveta simfonija) in denarno enoto - evro. In, da, zastavo. Dvanajst rumenih zvezd na modri podlagi. Število zvezd ne ustreza številu držav, pač pa pomeni prastaro število popolnosti - dvanajst mesecev v letu, dvanajst ur dneva in dvanajst ur noči, dvanajst apostolov, dvanajst Heraklejevih del in še kaj. Zvezde so povezane v krog, ki je simbol prav tako popolnosti in povezanosti.

Ustanove EU

Ko neka država vstopi v unijo prenese del svoje suverenosti na neodvisne ustanove. Te pa so:

- Svet EU
- Evropski svet
- Evropski parlament
- Evropska komisija
- Evropsko sodišče
- računsko sodišče
- Odbor za gospodarske in socialne zadeve
- Odbor regij
- Evropska centralna banka

Svet Evropske unije

Svet EU sestavljajo ministri držav članic. Srečujejo se glede na področje, ki je obravnavano na srečanju Sveta EU in ga ti ministri zastopajo. Za najbolj prestižno srečanje velja srečanje ministrov za zunanje zadeve, ki so vodilni predstavniki svojih držav. Predsedstvo Sveta EU vsakega pol leta prevzame druga država in sicer takrat, ko pride na vrsto po rotacijskem sistemu. Svet EU ima sedež v Bruslju.

Evropski svet

Evropski svet so redna zasedanja predsednikov držav ali vlad. Sestati se mora najmanj dvakrat letno v tisti državi, ki takrat predseduje Svetu EU. Ta-

krat rešujejo tiste stvari, ki jih niso uspeli rešiti v okviru Sveta EU.

Evropski parlament

V evropskem parlamentu sedi 626 članov. Tja jih pripeljejo glasovi na splošnih neposrednih volitvah in sicer za pet let. Srečujejo se v Strasbourgu enkrat mesečno za en teden.

Nimajo polne moči za sprejemanje zakonov, pri sprejemanju predpisov v EU pa sodelujejo s posvetovanjem, soodločanjem, obveznim glasovanjem ali sodelovanjem v razpravi.

Evropska komisija

Evropska komisija je varuh pravil evropskega pravnega sistema in ima eno najpomembnejših vlog pri povezovanju EU. Ima izvršno funkcijo in zakonodajno pobudo. Sestavlja jo 20 komisarjev, ki so od svojih nacionalnih vlad neodvisni. Za komisijo dela 10.000 uradnikov.

Evropsko sodišče pravice

Opravlja sodni nadzor nad vsemi akti Komisije in Sveta EU. Sedež ima v Luksemburgu.

Za prvič naj bodo dovolj kratki opisi, v naslednjih številkah pa se bomo podrobneje spoznali z EU.

VODNIŠKI TEČAJ ZA VODNIKE MČ IN GG

Tečaj bo v **Marindolu od 15. do 25. oktobra**, cena tečaja bo **15.000 SIT na udeleženca**. Denar nakažite na ŽR ZTO Kranj: 51500-678-83611 najpozneje do začetka tečaja.

Prijavnice pošljite na naslov: Simona Mravlje, Janka Puclja 5, 4000 Kranj najpozneje do 20. junija 2001.

Informacije o opremi in odhodu bodo tečajniki dobili naknadno na domače naslove skupaj z vprašalnikom "zakaj bom vodnik".

Za dodatne informacije sva vam na voljo: Davorin - Čmru 040 283 960 (cmru@rutka.net) ali Simona - Logi 040 322 364 (simona.mravlje@email.si) ali pa na spletnih straneh www.zto-kr.org.

Če se bodo vaši člani udeležili tečaja, je zelo zaželeno, da prispevate tudi predavatelje – teme bomo določili naknadno (njegovo ime, priimek in telefon čimprej sporočite Logi ali Čmru).

V primeru premajhnega števila tečajnikov si pridružujemo pravico do odpovedi tečaja.

Z naravo k boljšemu človeku!

vodja tečaja

Simona Mravlje Logi, RSO

VABILO NA IZOBRAŽEVALNI TA- BOR (17. 7. - 23. 7.)

Rod svobodnega Kamnitika iz Škofje Loke organizira za PP-je poseben poletni izobraževalni tabor, na katerem se bodo lahko naučili novih taborniških znanj in teden dni uživali v prijetni družbi. Na taboru se bomo učili orientacije, preživetja v naravi, topografije, lokostrelstva, kreativnosti ter še o številnih drugih bolj ali manj taborniških vsebinah. Delo na taboru je razdeljeno v tri stopnje, v katere so PP-ji razdeljeni glede na svoje znanje, izkušnje in želje.

Ne glede na to, od kod si, kakšen si in kaj te zanima, vabimo tudi tebe, da se nam pridružiš v Šentrupertu pri Mirni na Dolenjskem. Vse, kar zahtevamo od tebe je, da si star/a od 16 do 21 let in da si poln/a energije za poletne dogodivščine.

Enotedenski izobraževalni "mnogo-dober-cajt" te bo stal 13.000 SIT. Ta denar moraš nakazati na žiro račun št. 51510-678-55536, in to tako hitro, da boš prijavo skupaj s potrdilom o plačilu lahko do 25. junija poslal na naslov: Tine Radinja, Puštal 119, 4220 Škofja Loka.

Vse, kar bi te še zanimalo, lahko izveš tudi po telefonu na številkah: 041/924 639 oz. 04/5155 661. Podroben program in seznam opreme pa tako ali tako dobiš ob prijavi. Tine Radinja

RAZPIS ZA TOTEM 2001

Rod Snežniških Ruševcev iz Ilirske Bistrice vas vabi na Taborniško Odbojgarsko Tekmovanje na Mivki, ki se bo zgodilo:

KJE? V Ilirski Bistrici, stadion Trnovo (približno 300 m od železniške postaje)

KDAJ? 31. avgust – 1. september 2001

KDO? Mešane ekipe četvork (2Ž + 2M in do 2 rezervi, vendar sta na igrišču lahko le 2 predstavnika istega spola hkrati). Starostnih omejitev ni, čeprav je tekmovanje mišljeno za kategorijo PP in mlajših grč

KAKO? Prinesite ŠOTOR, spalko, armafleks, menažko, kitaro oz. kakšen drugi instrument in veliko dobre volje.

PROGRAM

petek, 31. avgusta

do 16.00 : prihod, prijava ekip, razporeditev v skupine in nastanitev

17.00: začetek tekmovanja !!! (če bo število prijavljenih ekip presegló številko 16)

19.00: večerja

zvečer taborni ogenj

sobota, 1. septembra

8.00 zajtrk

9.00 tekmovanje in spremljevalne aktivnosti

13.00 kosilo

14.00 nadaljevanje tekmovanja, zaključna podelitev

PRIJAVNINA? 2500 SIT na osebo na ŽR 52210-678-92841 s pripisom "za TOTeM"

Prijavite se lahko **do 24.8.2001** (po tem datumu 20% višja prijavnina) na naslova:

Miha Škerlavaj, Pod Stražico 13, 6250 Ilirska Bistrica,

05 71 00 410, e-mail: miha.skerlavaj@lycosmail.com

in

Kovačič Gregor, Maistrova 18, 6250 Ilirska Bistrica,

05 71 00 940, e-mail: gregor.a.kovacic@kiss.uni-lj.si

kjer smo vam na voljo tudi za vse morebitne dodatne informacije. Prijava naj obvezno vsebuje tudi e-poštni naslov in številko mobilnega telefona kontaktne osebe!

Pohitite s prijavi, ker bomo zaradi časovne omejenosti sprejeli samo prvih 16 ekip (oz. bodo morale ekipe prijavljene po tem datumu tekmovati že v petek od 17. naprej).

KOCKA JE PADLA

Tudi letos ROT bo! Vse najelitnejše ekipe iz cele Slovenije se bodo, hočeš ali nočeš od 28. do 30. septembra zbrale v mestu Burje, katere radosti ste imeli nekateri že možnost občutiti na lastni koži (mnogoboj 1999).

S pripravami smo že začeli, zato ste zdaj na

potezi vi. Hitro torej kompas v roke in na teren, da se konec septembra, vsi pripravljeni, vidimo v "Wajdušni". Kar nekaj skritih hribov in dolin - lepót Vipavske doline Đ boste imeli možnost odkriti (če seveda ne boste imeli težav s preveliko hitrostjo na progi, katere posledica bi lahko bila skrčitev vidnega polja). Še Slovarček neznanih besed: Wajdušna ... Ajdovščina

V imenu RMB Uroš Medvedec - Mečka

TABORNI PROSTOR V ANKARANU

Rod II. Grupe odredov iz Celja obvešča vse zainteresirane, da je možno najeti taborni prostor v Ankaranu.

Prostor je od centra Ankarana oddaljen 10 minut hoje, leži nad morjem, z lepim razgledom na zaliv in z možnostjo izvajanja raznih taborniških aktivnosti. Na tabornem prostoru so postavljeni šotori, kuhinja, jedilnica, WC, tuš.

Proste izmene so:

Od 1. 7. – 8. 7.2001*

Od 1. 8. – 10. 8.2001

Od 10. 8. – 20. 8.2001

Cena bivanja s hrano in vso opremo znaša na osebo 27.000,00 za deset dni (* 22.000,00 za 8 dni prve izmene). V primeru, da želite najeti samo prostor in opremo ter si hrano in obroke priskrbeti sami, znaša najem 1.400,00 DEM (plačljivo v SIT) in se dodatno obračunajo še stroški vode, plina, elektrike in souporabe WC.

Kontaktna oseba: Mlinar Peter – Kekec, tel. 041 421 836

Taborniki so draga zadeva!

Amerikanec

"Taborniška organizacija je odprta za vse, ki se želijo vanjo vključiti," slišimo večkrat. Pa je to tudi res? Žal je v Sloveniji kar precej mladih, katerih starši so brez službe ali pa službo imajo, plača pa je bolj v stilu "premalo za živeti, pa preveč za umreti". In za te mlade je taborništvo zgolj želja. Žal taborniki stanejo. Začne se, ko mora novepečeni član plačati članarino.

Te so po Sloveniji različne, od 1500 do 10.000 tolarjev. Tu pa se stroški komaj začnejo. Pravi tabornik rabi kroj, pa rutico in vse kar spada zraven, kar pomeni minimalno 5.000 SIT. Ko gre na prvi izlet s taborniki pa še manjši nahrbtnik, pa gojzarji. Za zimovanje in tabor še večji nahrbtnik, spalna vreča, armafleks, menažka, čutara, taborniški nož, baterijska svetilka, pa še kaj, odvisno od programa. Tudi če zelo varčujemo, je strošek osnovne(!) opreme od 30.000 SIT navzgor (odvisno od zahtev in kakovosti). Če pa vse stroške seštejemo (zimovanje 10.000, tabor 20 - 30.000, izleti, vodova zimovanja, taborjenja, obiski, tekmovanja ...) ugotovimo, da povprečno aktiven tabornik že prvo leto porabi okoli 100 tisočakov za tabornike. Nato pa vsako leto le malo manj. Ne verjamete? Kroj je hitro premajhen, saj tabornika/ca še raste, prav tako gojzarji, pa kakšen nov kos opreme, da ne govorim o obrabljeni, izgubljeni opremi.

Stroški so torej tu, brez opreme ne more na akcijo, dovolj denarja zanj nima (če pa že, mu zmanjka za tabornino ...). Kaj se zgodi – tabornika ni na akcijo, izgovori pa so klasični: šli so k babici, moral se je učiti, bolezen ... Red-

kokateri mlad tabornik bo takoj priznal, da starši finančno ne zmorejo.

Rodovi lahko na srečo kar precej naredijo za to, da ublažijo stroškovni šok za starše:

- **Izposoja opreme** – v našem rodu smo za razne akcije omogočili izposojanje opreme tistim, ki je niso imeli. Spalne vreče, nahrbtniki, armafleksi, menažke ... nekaj ima rod, nekaj pa starejši taborniki.
- **Svetovanje staršem pri nakupu** – najdražji nakup je tisti, ki je nepotreben, pa tudi tisti, ki je neustrezen. Staršem priporočamo, da nas lahko vprašajo, če niso prepričani, kaj naj kupijo. Za določene dele opreme pa svetujemo staršem takoj (npr. spalne vreče – ni potrebno takoj najdražje za polarni mraz, če gremo na tabor v največji vročini; taborniški noži – namesto "rambo" nožev priporočamo manjše zloščljive "švicarje"). Prav tako jim priporočamo, naj kupujejo na dolgi rok, torej letos najnujnejše, potem pa vsako leto nekaj.
- **Popusti** – v našem rodu imamo dogovor, da člani, ki ne zmorejo plačati celotne tabornine,

članarine... plačajo polovico ali celo nič – kolikor pač zmorejo. Na obvestilih to tudi vedno napišemo, napišemo pa tudi, na koga naj se obrnejo za uveljavljanje te ugodnosti. Se pa zavedamo, da je marsikomu težko priznati, da ima tovrstne težave. Pri tem zelo pomaga dobro sodelovanje s starši.

- **Nižje cene** – včasih se pri izračunavanju cene akcije ne zavedamo dovolj, da imamo tudi take, ki plačila ne zmorejo. Pomagamo si lahko s sponzorji in donatorji, pa tudi s prijavljanjem na razne razpise. Prav tako ne škodi, če se oglasimo na občini, Rdečem križu ali Centru za socialno delo in se pozanimamo, če in kako nam lahko pomagajo, da bi se lahko tudi slabše situirani udeležili naših akcij. Veliko pomaga tudi plačevanje na obroke. Res to pomeni več dela za vodstvo, pomeni pa tudi več zadovoljstva ob tem, da je večina članov na akciji.
- **Vzpodbujanje solidarnosti** – žal se premalo zavedamo, da je tudi učenje solidarnosti del našega programa. Če v vodu vzpostavimo "elitistično" ozračje, bomo hitro

izgubili člane, ki nimajo veliko denarja. Saj je lepo, če imajo vsi člani kroje, vendar si jih vsi ne morejo privoščiti. Prav tako je za vodnika lažje, če ima vsak član svoj komplet literature, barvank ..., pa vsi to ne zmorejo. Za vzpodbujanje solidarnosti je veliko bolje, če si člani delijo. Tako literaturo (vodnik ima itak komplet z vodniškega), kot tudi malico ... S člani bi se morali kdaj pa kdaj pogovarjati tudi o tem, jim pojasniti, zakaj Miha ni plačal cele tabornine, zakaj imajo nekateri najnoveše in najdražje copate, drugi pa ne. Vodnik mora tudi tu biti zgled. Ni se mu treba bahati z najnovejšo opremo, pa tudi člane naj odvrča od tega. V našem rodu smo se dogovorili, da vsakemu članu ob prisegi kupimo rutico, da imajo vsi enako "uniformo", prav tako pa ne silimo k nakupu kroja takoj prvo leto (če že, pa priporočamo staršem, naj kupijo večjega, da ne bo takoj premajhen).

- **Sodelovanje s starši** – zelo pomembno. Na eni strani nam tako starši lažje zaupajo svoje stiske, na drugi pa nam lahko marsikateri pomaga pri izvedbi akcije, kar poceni zadevo.
- **Učenje ravnanja z opremo** – če jih naučimo ravnati z opremo (tako svojo kot skupno), bo to veliko pomagalo pri zniževanju stroškov staršem, pa tudi akcij (kar je, ni potrebno kupiti).

Možnosti je še več: sejem rabljene taborniške opreme, darovanje opreme, delovne akcije voda za pomoč pri nakupu opreme za člana, vzpodbujanje varčevanja za nakup kroja, v vodu se lahko dogovorimo, da ostanek od vodovega iz-

leta namenimo za plačilo naslednjega izleta za člana voda ...

Predvsem moramo biti zmerni v naših zahtevah do članov in njihovih staršev. Ne zahtevajmo preveč. Prav tako lepo se bomo imeli na bližjem hribu, kot v najboljšem mondenem smučarskem centru. Tabornikom rajši več pokažimo, jih naučimo z izkušnjo, skozi pogovor, ne "priporočajmo" jim nakupa kupa priročnikov. Naučimo jih, da staro ni nujno neuporabno. Poskušajmo se obnašati čimmanj potrošniško. Zgled tudi tu vleče!

Opozoril pa bi na še en problem. To so mednarodne akcije. Žal se dogaja, da so udeleženci teh akcij tisti, ki si to lahko privoščijo, ne pa tisti, ki si to zaslužijo. Rodovi bi morali veliko bolj paziti, koga pošiljajo na take akcije. In pomagati tistim, ki želijo iti, si udeležbo zaslužijo s svojim delom v organizaciji, pa nimajo denarja. Za jamboree na Nizozemskem je ZTS omogočila udeležbo po znižani ceni za enega iz rodu. Podobno lahko pomagamo tudi v rodu. Predvsem pa bi morali udeleženci takih akcij tudi sami iskati sponzorje in donatorje.

"Solidarnost je vzajemnost, je resnično partnerstvo, v katerem se skozi sodelovanje izmenjuje pomoč ter se dopolnjujejo izkušnje in sposobnosti. Je več kot dobrodelnost, ki je enostransko dajanje in prinaša le mirnejšo vest. Solidarnost predpostavlja ustvarjalni duh izmenjave, medsebojno pomoč in sodelovanje, dopolnjevanje izkušenj in sposobnosti. Biti solidaren pomeni odklanjati vdanost v usodo, nespremenljivost. Pomeni prispevati k boju proti izključenosti z dejanji in dejavnostmi, ki so pomembna in smiselna za otroke in mlade. Pomeni delovati za več pravičnosti in enakih možnosti, stremeti k vzgoji mladega državljana, bodočega nosilca sprememb v družbi, pomeni zavedanje skupnosti in medsebojne povezanosti v pravem partnerstvu, kjer so vsi ljudje polno in ne le delno vključeni" (iz Vzgojne izjave ZTS).

Mnenje tabornikov o ...

Se boš letos udeležil pripravljalnega tabora na zlet leta 2002 v Tolminu?

me zanima, toda potrebujem več informacij 42,1 %

ne bom sodeloval kot prostovoljno osebje 38,4 %

da 19,5 %

Vseh glasov: 159

Igre

Igre za telesni razvoj

Igre za telesni razvoj so igre, ki jih najbolj pogosto srečujemo pri delu z mladimi, saj se tudi npr. pri igrah za sprostitev posredno razvija čut in "posluš" za lastno telo. Zato je toliko bolj pomembno, da te igre ne organiziramo zgolj zaradi zabave ali zapolnitve časa, ampak jim namenimo več pozornosti in upoštevamo tudi vzgojni pomen. Gre seveda za vzgojni odnos do zdravja, krepitve fizične kondicije telesa in zdravega načina življenja. Otroci in mladostniki skozi igro spoznavajo svoje telo, način delovanja posameznih delov in svoje fizične sposobnosti. Vedno pa se moramo zavedati, da moramo zahtevnost iger prilagoditi starosti.

Igre za telesni razvoj vključujemo v program pretežno na aktivnostih v naravi (pohod, taborjenje). Če npr. odidem na pohod, je treba že pred pohodom udeležence opozoriti na pomen fizične kondicije. Poleg tega pa je pomembno tudi razgibanje, preden udeležencem na hrbet naložimo 20-kilogramski nahrbtnik, in tudi med samim pohodom. Na taborjenju je ena izmed pogostih oblik jutranje razgibanje. Otroci in še bolj mladi ponavadi tega elementa programa ne jemljejo resno, ob predhodnem pogovoru pa verjetno ne bo nikogar, ki ne bi načrtno razgibal tudi najmanjše petne ali dlanske mišice.

Časovno so te igre krajše, največ nekaj minut, lahko pa jih kombiniramo in s tem dosežemo več ciljev te skupine iger. Vodnik oz. vodja igre naj aktivno sodeluje v vsaki igri. S svojim primerom naj vzpodbuja ostale, ki se "skrivajo" v ozadju. Igre ponavadi ne potrebujejo priprave in posebnih pripomočkov, pomembno je, da jih izvajamo na sproš-

čen in zabaven način.

Baloni

Cilji iger za telesni razvoj

- spoznavanje lastnih fizičnih sposobnosti in pravilnega načina obremenjevanja delov telesa,

- koordinacija gibov in prostorska orientacija,

- ogrevanje pred športnimi in drugimi fizičnimi aktivnostmi,

- graditev odnosa do lastnega zdravja, fizične kondicije in zdravega načina življenja (navajanje na redno vadbo).

Člani skupine se razporedijo po prostoru tako, da imajo vsi dovolj prostora. Predstavljajo si, da so baloni. Nenapihnjeni ležijo na tleh in se potem začnejo počasi polniti. Polnijo se dokler skoraj ne poletijo. Ko so najbolj napihnjeni, se začnejo premikati po prostoru. Potem se zopet začnejo prazniti, dokler prazni zopet ne obležijo v prostoru. Polnjenje in praznjenje dva do trikrat ponovimo.

Igro lahko malce spremenimo in jo uporabimo za "razdiranje" zbora. Vsi se primejo v krog in simulirajo napihovanje balona, dokler se ta v trenutku ne razpoči z glasnim pokom.

Še nekaj iger
Klip-klop
Lov s pripomočkom
Mačka in miš
Voda iz vodnjaka

Taborova potuha

Gremo na taborjenje

Kljub temu, da nekateri neradi slišijo, da je taborjenje vrhunec "sezone" in da nanj čakajo vsi taborniki, je to do neke mere res. Kaj več lahko ponudimo MČ-jem, kot teden najzanimivejših počitnic. Vendar se lahko dogovrščin željni taborniki kaj hitro prelevijo v nezadovoljne "kljubovalce".

Dovolj dela in igre

Tudi na taborjenju moramo nadaljevati delo v vod. Količina dela je sicer odvisna od prostora, kjer taborite, vendar izkušnje kažejo, da je nabiranje lesa

za večerni ogenj za mlajše tabornike eno izmed najbolj težavskih opravil, zato moramo k motivaciji pristopiti z igro. Tako lahko iščemo največji kos lesa, ki nam ga v tabor pomagajo prinesiti starejši, pa najbolj suh material za gnezdo

in še in še. Štirim MČ-jem lahko damo šotorko, potem pa skupaj z njimi iščemo manjše veje, primerne za gnezdo ali notranje sloje ognja. Za večjo motivacijo lahko obljubimo vožnjo s kanujem, ali pa najbolj priden vod prižge ogenj

oziroma dviga zastavo naslednje jutro.

Kuhinja je tudi eden od prostorov, kjer dela nikoli ne zmanjka. Lupljenje krompirja – eno izmed najbolj "zaželenih" del v kuhinji –, razdeljevanje hrane in pomivanje posode se lahko iz mučnega opravila (ko koga doleti vzgojna kazen) spremeni v sproščeno uživanje ob petju in šalah. Vsekakor se mora vodnik delu pridružiti, saj nihče ne dela rad, če nad njim bdi nekdo z rokami v žepih.

Čas za zabavo

Vodov kotiček, vsakodnevno srečanje na posebnem prostoru, mora biti čas zabave in sprostitve. Delo organizirajte tako, da bo del vsakodnevnega opravljanja obveznosti na taborjenju in ga ne opravljajte med srečanjem. Dober način za začetek srečanja je vprašanje, kakšno dobro delo je kdo storil tisti dan. Vedeti moramo, da bodo taborniki na tabor-

jenju drugačni kot na običajnih vodovih srečanjih, saj bodo skupaj kar nekaj dni, ob dobrem vodnikovem delu pa bo vod resnično začel delovati kot skupina dobrih prijateljev.

Za nasvet, katere igre so najprimernejše, preglejte stare Taborne, kjer so opisane spoznavne, motivacijske in še kakšne igre. V prvih dneh so za boljše razumevanje – če vod ni isti, kot ste ga imeli med letom – zelo uporabne igre za boljšo skupinsko povezanost, ki krepijo skupinsko pripadnost, medsebojno zaupanje in boljše poznavanje.

ŽVN

Rado Malnar

Najnujnejša oprema

Nemalokdo si zastavi vprašanje, kaj je najnujnejša oprema? Kaj imeti pri sebi, da bomo ob nepričakovanih dogodkih ohranili čim večjo, če že ne vso funkcionalnost.

Seznama v smislu recepta ne poznam. Potrebno pa bo raziskati vzroke, zakaj obstaja le kup bolj ali manj uporabnih seznamov. Raziskujmo torej čemu tako!

Si predstavljaš, kaj potrebuje naš izvrsten alpinist Tomaž Humar za vzpon na Vogar? Kaj bi se po tvojem mnenju lahko znašlo v nahrbtniku nekega razneženega meščana?

Se strinjaš, da pri drugem hitro ni videti konca seznama. Obstaja pa možnost, da ga vsa ta oprema (tovor) pogosto celo onemogoči.

Najlagodnejše bi bilo hoditi v naravo, če bi z nami hodila še dnevna soba. Na vso žalost ali pa celo veselje tega še ne zna. Pravilo velja, da pogosteje ko boš zahajal v naravo, z več izkušenj boš imel in lažje boš ugotovil, kaj na izletu res potrebuješ. Tvoje opreme bo čedalje manj in kar je najpomembnejše – razvil boš veščino, da tisto, kar imaš, uporabiš na čim več načinov.

V tem grmu torej tiči zajec! Bi morda, tako za hec preizkusil svojo "spretnost" in nanizal kako in za kaj vse bi uporabil prazno konzervo? Če boš našel vsaj 20 možnosti, si na dobri poti, sicer ne obupaj! Narava vabi, da odkriješ še nadaljnjih 30.

Konzerva je lahko glasbeni instrument, uporabiš jo za kuhanje, pečanje, prenos ognja, signaliziranje, shranjeva-

nje hrane, nabiranje – lovljenje vode. Z njo lahko izdeláš pasti, "razkužiš" rano, pomagaš pri piku čebele, strgaš živila (ribežen), izdeláš okraske, označiš pot, izdeláš orodje oz. orožje, z njo mešaš oz. pripraviš barve. Lahko pa tudi prenašaš oz. shranjuješ male živali, zanimive rastline, nabiraš sadeže, precejš čaj, z njo zajemaš tekočine, filtriraš vodo, pišeš po deblu, nadomestiš polomljene zaponke na nahrbtniku, zaščitiš deblo (lesa) pred vplivi vode (zmrzal, pretirano močenje ...), režeš in vrtaš, v njej hraniš vžigalice in jo uporabiš za model pri izdelavi sveče ...

Čisto brez opreme pa le ne gre. Ne bodi preveč korajžen, ker bi ob nesreči zalo hitro veljal za neizkušenega in nepremišljenega. Še bolj kot mnenje množice bi te moralo skrbeti to, da brez opreme ogrožaš sebe in bližnje.

Oprema za izhod v sili

Za bolj samozavesten korak na tvojih brezpotjih ti podajam nekaj nasvetov in predlog opreme za izhod v sili.

1. Najpomembnejša je obleka in obutev, le ta ti je pogosto prvo in edino

zatočišče. Nekaj o tem si preberi v lanskih Taborih št. 1 in 2.

2. Izbira posebne opreme glede na potrebe predvidene osnovne aktivnosti.

3. Oprema, ki naj bi bila vedno s teboj, pa da je le nikoli ne bi potreboval! Za boljše predstavo bom sem ter tja navajal nekaj možnosti uporabe, sicer pa naj bi se večino idej porajalo v tvoji glavi:

- manjši nož, lahko kar "švicar", ki združuje še praktične pripomočke kot so pinceta, škarjice ..., odtehta lahko že del opreme v prvi pomoči,
- komplet prve pomoči (PP), povoj lahko nastane izvrstna vrv, gaza cedilo, obliž zaplata na platnu, sponka nadomesti odtrgan gumb, šivalna igla postane kirurško orodje, lahko tudi trnek, v kompletu ne smejo manjkati razkužilo za rane, mazilo proti alergiji, puder v prahu, papirnati robci, ki v hipu postanejo netivo, in toaletni papir, ki je lahko obloga za žulje, filter ali pa si z njimi preprosto obrišemo nos,
- vrvica, priporočljiva kar zobna nitka (dostopna, majhna), iz

drobne vrvi lahko narediš debelejšo, uporabiš jo tudi za ribolov ali kot močan sukanec,

- astro folija in lepilni trak, ki ob domišljiji zmoreta vse in še več kot šotorka,
- sol, za življenje neprecenljiva in v naravi težko nadomestljiva, uporabni bosta tudi vrečka ali dve elektrolitov,
- kuhinjska folija od 0,5 m² za kuhanje, signaliziranje,
- oster nožič ali skalpel, zadošča tudi

brivska britev, ki jo obvezno varno spravi, lahko tudi v kuhinjsko folijo,

- pred vlago zaščitene vžigalice,
- povečevalno steklo,
- hitro vnetljiva in dolgo goreča kocka (razni posebni pripravki ali pa kar "hepo" kocka),
- trnek ali dva,
- razkuževalne tablete za vodo,
- tablete proti bolečini,
- kondom (pa ne za tisto kar misliš – uporaben je predvsem za shranje-

vanje vode),

- zavojček visoko energijske hrane,
- filter vrečke čaja, kocka instant juhe ali prašek za energijske napitke.

Seznam opreme seveda kar kliče po širjenju, pa recimo dovolj! Pomembno je, da lahko skrbno izbrano in lepo zloženo zgoraj naštetto opremo spravimo v malo večji žep. To pa je tisto, kar v težavah pogosto edino ostane.

Orientacija

Tečaj orientacije in topografije

Blaz

Pred prihajajočim tečajem topografije in orientacije, ki vsako leto poteka v Bohinju v okviru Gozdne šole, sem se odločil, da malo podrobneje opišem ta tečaj. Predvsem z namenom, da vzpodbudim vse tiste, ki jih to področje zanima, da se tečaja udeležijo, in prav tako rodove, da bi pogosteje pošiljali svoje člane na tovrstna izobraževanja. Če ne že letos pa drugo leto.

Tečaj ima že dolgo tradicijo. Veliko nas je že bilo na njem in večina bo verjetno pritrčila, da so se ogromno naučili. Tudi večina specialistov Orientacije in topografije se je kalila na tem tečaju. Že vsa leta poteka v poletnem obdobju (počitnice) v Bohinju. Tu vlada prava taborniška atmosfera in tudi pogoji za delo so ugodni.

Vsako leto ga obišče tja do 30 nadobudnežev željnih znanja s tega področja. Starostna omejitev tečajnikov je 15 let, saj imajo šele pri tej starosti dovolj predznanja in sposobnosti, da se brez težav spopadejo z novimi znanji.

Že iz imena tečaja je razvidno, da se tematika najprej deli na dve veji. Orientacijo in topografijo. Obe vedi, če ju lahko tako poimenujemo, sta sicer močno povezani, a vendar po značaju različni. Kaj katera od obeh pomeni pa verjetno veste.

Orientacija

Tudi tu, tako kot v šoli, znanje pridobivamo postopno, tako da se tečajniki najprej preizkušajo na lažjih progah potem pa na vse težjih. Spoznajo orien-

tacijo na različnih tipih kart in različnih terenih. Ponavadi začnemo z orientacijo po terenu okrog same Gozdne šole. ZTS je dala pred nekaj leti izdelati posebno karto za orientacijski tek merila 1 : 5000, ki nam služi kot izvrsten pripomoček pri učenju orientacije. Karto do konca tečaja prebredemo po dolgem in počez, saj nam dejstvo, da bivamo na samem območju karte omogoča, da štartamo na progo praktično kar iz svojega šotora. Zato to karto tudi največkrat uporabimo.

Pri Centru šolskih in obšolskih dejavnosti, ki je le kakih 15 minut oddaljen od Gozdne šole imamo zopet še eno posebno karto za orientacijski tek merila 1 : 2500. Ta karta je premajhna za kako resno orientacijo, je pa izvrsten trening za pridobivanje občutka za razna merila kart. Orientacijo na tej karti ponavadi združimo z risanjem skice na daljavo, ki jo pred tem rišemo v bližini.

Krona orientacije na kartah za orientacijski tek pa je prav gotovo tekmovalje "Bohinjski trikotnik", ki se ga tečajniki udeležijo v sklopu tečaja. Tekmovalje poteka na orientacijski karti,

ki slovi kot "najtežja" karta za orientacijski tek v Sloveniji. Tečajniki se po svoji volji odločijo za eno od treh kategorij različnih težavnosti. Tekmovalje v najtežji kategoriji se vsako leto udeležijo tudi nekateri izmed najboljših tekmovalcev, ki tekmujejo v slovenski orientacijski ligi.

Lansko leto je ZTS izdala še posebno karto Bohinja z okolico, ki je izdelana v skladu z DTK 25 (Državna topografska karta 1 : 25 000). Tu pa se tečajniki poizkušajo v tisti pravi taborniški orientaciji. Proti koncu tečaja na tej karti izvedemo tudi celodnevno orientacijo, ki je kot pravo taborniško tekmovalje z vsemi pripadajočimi nalogami. Na tej karti izvedemo tudi nočno orientacijo, tako da vsak spozna vso barvitost orientacije.

Topografija

Topograski del vključuje skoraj vse teme, ki jih najdete v knjigi Orientacija in topografija. Poleg tega pa se večino topografskih izdelkov izdela tudi v praksi. Nekateri večkrat. Skica terena, kroki, skica reliefa, skica na daljavo pa

še kaj se najde. Seveda ne gre tudi brez teoretičnih predavanj. Ta so nujna, če želimo razumeti elemente kart in znati dobro in hitro vrisovati. Sicer pa se trudimo, da so predavanja zanimiva in vključujemo tudi aktualne novice. GPS naprimer. Tudi tega tečajniki dobro spoznajo in celo preizkusijo njegovo uporabo.

Tempo tečaja je kar oster, vendar pa je vse speljano na zabavo. Navsezadnje smo tam, da se zabavamo. Kljub vsem novim znanjem, ki jih je potrebno pridobiti, pa vedno ostane še kaj prostega časa za zabavo in ostale taborniške aktivnosti (taborni ogenj, vožnja s kanuji itd.)

Tečajniki vsako leto odidejo s tečaja zadovoljni, saj vedo, da so se ogromno naučili, kar bodo lahko koristno uporabili tako na tekmovanjih kot tudi v vsakdanjem življenju. Poleg tega pa spoznajo ogromno novih prijateljev z vseh koncev Slovenije.

Vabim vas torej na tečaj orientacije in topografije v Bohinj.

Taborniški pozdrav!

NEPREKLIČNO NAROČAM REVILJO TABOR

IME IN PRIIMEK: _____

ROD: _____

ULICA: _____

POŠTNA ŠTEVILKA IN KRAJ: _____

NAROČNIKOM PRIZNAMO 20% POPUSTA!

POŠLJITE NA ZTS - REVILJA TABOR, PARMOVA 33, 1000 LJUBLJANA

Astronomija

Primož

Zakaj Sonce ni v zenitu vedno točno opoldne?

Bravo ! Vesel sem, da so med vami tudi fantje, ki se poglobijo v številke, ki so napisane tam nekje v levem spodnjem kotu strani. Res da bi lahko prišlo tudi do napake – saj veste, dandanes se računalniki vse bolj motijo (ali pa tisti, ki tipkamo po njih), vendar ugotovitev je prava in čisto na mestu – Sonce ni vedno najvišje na nebu točno opoldne ! Trenutek, ko je Sonce najvišje na nebu, imenujemo v astronomiji "kulminacija". "Zenit" je namreč Točka, ki se nahaja najvišje na nebu (točno nad našo glavo), nikoli pa nikjer v Sloveniji Sonce ne doseže te točke.

ZNANE_I ZJAVE

Če bi nezemeljska inteligentna bitja odkrila Zemljo, bi mislila, da se ljudje kar naprej veselimo in uživamo v raju polnem cvetic in življenja ...

Prvi razlog, ki ga ni potrebno posebej poudarjati, je ta, da ljudje vsako leto premikamo urine kazalce poleti za eno uro naprej. Za to "čudno obnašanje ljudi" seveda Sonce ne ve in zato kulminira naprej po svoji stari uri. To pa pomeni, da poleti naše ure kažejo približno 13h, ko je Sonce najvišje.

Poleg tega pa prihaja tudi do odstopanj "sončne kulminacije" od "sončnega poldneva", če ju lahko tako imenujem. Na čas in višino kulminacije ter trenutke vzhodov in zahodov Sonca vplivajo geografska širina in dolžina, nadmorska višina ter obdobje, v katerem opazujemo.

Ljudje smo razdelili Zemljo na 24 poldnevniških pasov, podobno kot pomarančo lahko razdelimo na krljce. Na območju vsakega takega "krljca" kaže ura enako, Sonce pa ni v najvišji legi nad vsemi točkami istega "krljca" istočasno, ker je med vzhodnim in zahodnim robom krljca ena ura razlike ali 15 stopinj (360/24). V Sloveniji uporabljamo srednjeevropski čas (to je čas na 15°00'E ali UT+1h). Razlika v geografski širini med najbolj vzhodnim in najbolj zahodnim krajem v Sloveniji je

LUNINE_MENE

Polna luna	5. 7. 2001	ob	17:05	Prvi krajec	25. 8. 2001	ob	21:56
Zadnji krajec	13. 7. 2001	ob	20:48	Polna luna	2. 9. 2001	ob	23:45
Mlaj	20. 7. 2001	ob	21:46	Zadnji krajec	10. 9. 2001	ob	21:01
Prvi krajec	27. 7. 2001	ob	12:10				
Polna luna	4. 8. 2001	ob	7:57	Popolni lunin mrk bo 5. julija ob 16:58, vendar bo takrat pri nas še dan in Lune še ne bo nad obzorjem.			
Zadnji krajec	12. 8. 2001	ob	9:56				
Mlaj	19. 8. 2001	ob	4:56				

Astronomija

približno 3 stopinje, kar znese približno 12 minut. Trenutki vzhodov in zahodov Sonca, ki jih navajamo v Taboru, veljajo za Ljubljano (46°03'N, 14°31'E, 300 m nadmorske višine) in torej za noben kraj v Sloveniji ne odstopajo za več kot +/- 6 minut. Za trenutek vzhoda/zahoda Sonca velja dotik središča sončeve ploskve z idealnim obzorjem – brez hribov.

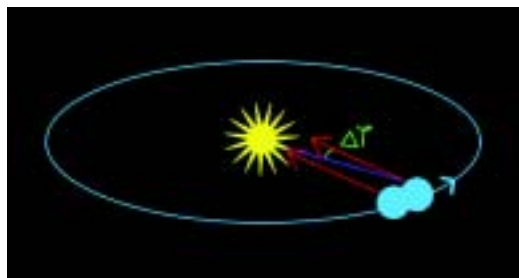
Zdaj pa tisto: zakaj ni Sonce vsak dan ob isti uri najvišje na nebu. Samo v srednjem veku so verjeli (pa še to komaj – z nekaj žrtvami na grmadah), da Zemlja kroži okoli Sonca po krožnici. Seveda danes vemo, da je to elipsa, v katere enem go-rišču sveti Sonce (Prvi Keplerjev zakon). Zemlja se giblje, ko je bližje Soncu (začetek januarja) hitreje, kot ko je bolj oddalje-na (obnaša se po drugem Keplerjevem zakonu – ploščina, ki jo opiše daljca med Soncem in Zemljo na elipsi je v enakem časovnem obdobju vedno enaka). Zemlja se zavrti okoli svoje osi v 24 urah. Vendar pa hkrati v enem dnevu prepotuje tudi delček poti okoli Sonca. Tako Sonca z Zemlje ne gledamo več v isti smeri glede na zvezde, kot prejšnji dan. Pravimo, da se je Sonce navidezno premaknilo glede na zvezde (spomnimo se zodiakalnih znamenj – 30 dni = 30 stopinj = eno zodiakalno znamenje). Torej se zaradi neenakomernega gibanja Zemlje okoli Sonca (Keplerjevi zakoni), Sonce navidezno ne premakne vsak dan za natanko enak kot. To pa pomeni, da ne more biti vsak dan natanko v istem trenutku najvišje na nebu. Ta razlika varira skozi celo leto za maksimalno +/- 15 minut. Tako v Ljubljani Sonce kulminira 10. februarja ob 12:16, 1. novembra pa ob 11:46.

Najbolje je pojav opazen v času okoli 21. decembra, ko se Sonce nahaja na zimskem obratniku, ko je najkrajši dan in najdaljša noč – in vendar se zjutraj še v začetku januarja vse pozneje dani, ravno nasprotno pa je zvečer, ko je že od sredine decembra vse dlje svetlo.

Pa lep pozdrav na "zahod" in hvala za vprašanje !

Zemljepisne širine in dolžine v Sloveniji

Ker se Zemlja okoli Sonca giblje po eliptični tirnici in ne po krožnici, zaradi Keplerjevih zakonov hitrost gibanja Zemlje okoli Sonca ni konstantna, torej tudi kot Dj med dvema zaporednima dnevoma skozi leto ni enak ampak se zvezno spreminja. Zato pride do odstopanja kulminacije Sonca od poldneva skozi vse leto za največ +/- 15 minut)

VZHODI_IN_ZAHODI_SONCA

1. 7.	Vzhod: 5:15	Zahod: 20:57
15. 7.	Vzhod: 5:26	Zahod: 20:50
1. 8.	Vzhod: 5:44	Zahod: 20:32
15. 8.	Vzhod: 6:01	Zahod: 20:11
1. 9.	Vzhod: 6:22	Zahod: 19:41
15. 9.	Vzhod: 6:40	Zahod: 19:14

Narava

Pugy

Rod Louisa Adamiča

Področje delovanja: Grosuplje, Šmarje-Sap, Muljava, Ivančna Gorica, Šentvid pri Stični

Leto ustanovitve: 1973

Število aktivnih članov: 110

Struktura rodu: 5 vodov MČ, 4 vodi GG, klub PP

Najbolj zagrizen član: Franci Vidmar – Nane (je blagajnik, gospodar rodu in potencialni načelnik kluba grč), Trubarjeva 14, 1290 Grosuplje, 01/7872-407.

Rod se imenuje po pisatelju Louisu Adamiču; rojen leta 1898 v Prapročah pri Grosupljem, pozneje je živel in ustvarjal v ZDA, kjer so ga kasneje zaradi njegovih nazorov ubili; njegov najbolj poznan roman je Orel in korenine.

Kosobrin

Studenčni jetičnik

(*Veronica beccabunga* L.)

Studenčni jetičnik je v vodi ali na drugih mokrih ali vlažnih prostorih rastoča, do 50 cm visoka trajna zelika z okroglim stebлом. Ozko napiljeni, jajčasti ali široko eliptični listi so goli. Azurno modri cvetovi so v poševno stoječih cvetnih grozdih. Cveti od marca do julija. Raste po vsej Evropi in tudi po vsej Sloveniji na vlažnih rastiščih, v potokih, studencih ter v vodnih jarkih predvsem tam, kjer je voda čista.

Učinkovine

Grenčine, čreslovine, eterično olje, nekaj maščob, sladkor.

Uporaba

Pomaga pri odvajanju ledvičnega peska in majhnih ledvičnih kamnov, pljučnih boleznih, krvavitvi iz dlesni, odvaja vodo, čisti kri. Pripravimo ga kot skuto, solato ...

Recepti

Čaj

Eno polno čajno žličko suhe droge prelijemo s 1/4 litra vrele vode in pustimo stati 10 minut. Precedimo in pijemo 3 krat na dan za čiščenje ledvic in mehurja. Vedno pripravimo sveži čaj.

Solata I.

V solato zmešamo 1 pest mladih listov črnega bezga, 1 pest bršljanaste grenkuljice, 3 pesti listov regrata, 3 pesti zeli studenčnega jetičnika, 2 pesti vodne kreše, česen po okusu, sol, olje in jabolčni kis, dobro premešamo. Solato uporabljamo za spomladansko čiščenje telesa.

Solata II

Potrebujemo: 10 dag listov studenčnega jetičnika, 1 žličko sladke in kisle smetane, 1 žličko limoninega soka, sol in poper.

Priprava: liste studenčnega jetičnika skrbno preberemo,

operemo in pustimo, da se odcede.

Sladko in kislo smetano ter limonin sok in začimbe zmešamo in zlijemo na liste studenčnega jetičnika.

Skuta z studenčnim jetičnikom

Potrebujemo: 25 dag skute, 10 dag studenčnega jetičnika, 5 žlic olivnega olja, sol, poper.

Priprava: Studenčni jetičnik preberemo, operemo, pustimo, da se odcedi in na drobno narežemo. Umešamo v skuto z oljnim oljem, dodamo sol in poper po okusu.

Juha

Potrebujemo: 50 dag krompirja, 4 pesti narezanih listov studenčnega jetičnika, jušno koko, 2 žlici kisle smetane, sol po okusu.

Priprava: Narezane liste studenčnega jetičnika skuhamo skupaj z očiščenim in narezanim krompirjem, dodamo jušno koko in sol po okusu. Na koncu umešamo še dve žlici kisle smetane.

Mednarodne strani

Tale Tabor najbrž berete nekje pod vročim poletnim soncem, na taboru ali kje drugje na počitnicah. Prav prijetno vam je, takole brez skrbi in si mislite: "Kako bi bilo fino, če bi tole lahko trajalo malo dlje! Zakaj pri nas ni vedno tako lepo toplo?" Na pomoč vam prihajajo afriški taborniki, ki decembra posebej za nas, zmrzljivce, organizirajo dva odlična mednarodna tabora. Predstavljam pa vam še naše gostitelje na Evropski skavtski konferenci – češke skavte. Dolgo, vroče poletje vam želi

Nina

4. Swascamp 2001

V U-techu, pokrajina Big Bend v Kraljevini Swaziland, bodo med 12. in 17. decembrom gostili tabornike, stare od 10 do 18 let, starejši pa bodo pomagali kot člani mednarodnega osebja. Za 120 USD vam nudijo izlete, obiske zanimivih krajev, jahanje, lokostrelstvo, ustvarjanje z usnjem in barvami. Tema tabora je sodelovanje med taborniki. In zakaj bi šli v Swaziland? Swaziland je zanimiva država na jugu Afrike, ki ji vlada kralj Mswati III. In če verjamete ali ne, ta kraljevina je celo manjša od Slovenije, meri namreč natanko 17.363 km². Njegovi bližnji sosedji so Mozambik, Južna Afrika, Botswana in Lesotho. Swazilandu pravijo tudi afriška Švica. Imajo še kopico nenavadnih običajev: kralja izbere Kraljevi svet, izbranec pa mora biti samski! Dekleta seveda pravice do prestola nimajo, lahko vladajo le kot regentke, dokler mladoletni kralj ne odraste. Najbolj znan ritual je Incwala ("prvo sadje"), katerega natančen datum določijo astrologi. Ponavadi je to decembra ali januarja. Po tradiciji je v Swazilandu prepovedano jesti sadje in zelenjavo tiste sezone, dokler je ne poizkusi kralj.

Na vašo željo se lahko med taborom udeležite Incwale za leto 2001. Ker je decembra v Swazilandu poletje, vam organizatorji priporočajo lahka oblačila, skavtski klobuk proti pripekaajočemu soncu in dežni plašč, hkrati pa vam zagotavljajo, da je blizu tabora tudi bazen. Če želite izvedeti več o Swazilandu, obiščite www.swaziplace.com, za sam tabor pa pišite organizatorjem na swascamp2001@mailfly.com.

Južnoafriški državni jamboree 2001 - Sivil'indlela

Od 10. do 19. decembra se boste lahko gledi pod vročim južnoafriškim soncem v Vaal Dam, v pokrajini Gauteng. Tja vabijo kot udeležence vse tabornike, stare med 14 in 18 let, starejše pa kot člane mednarodnega osebja. Moto tabora je Sivil'indlela, kar pomeni "Našli bomo pot." Za pričakovanih 2000 udeležencev pripravljajo številne aktivnosti, med najbolj zanimivimi pa so tradicionalni načini kuhanja, naravovarstvo, številne vodne aktivnosti (vožnja s kanuji, rafting, jadrnanje ...) in aktivnosti v zraku! Z južnoafriškimi taborniki se boste sporazumevali v angleščini, ki bo tudi uradni jezik tabora. Za 200 USD (osebje 120 USD) dobite hrano, prostor in aktivnosti. Na voljo vam je tudi home hospitality. Zadnji rok za plačilo tabornine je 31. oktober. Za več informacij obiščite njihovo domačo stran na sanjamb.scouting.org.za.

JUNÁK

Svaz skautu a skautek České republiky

Junák je Zveza tabornikov Republike Češke, ki je s 55.000 članicami in člani največja mladinska prostovoljna organizacija na Češkem. So člani vseh večjih mednarodnih skavtskih organizacij WOSM, WAGGS in International Scouts and Guides Fellowship (ISGF). Njihov simbol je skavtska lilija, na kateri je narisana glava psa, simbol zvestobe in svobode.

Češki skavti so še posebej ponosni na svoje tabore, s katerimi skušajo otrokom predstaviti alternativo današnji potrošniški družbi. Ti tabori so daljši kot pri nas, saj ponavadi trajajo cele poletne počitnice. Zato uporabljajo posebne udobnejše šotore, imenovane Podsada, ki imajo lesene pode in stranice.

Tudi njihov sistem izobraževanja in organiziranost v skupino sta zelo podobna našemu. Junákova najmlajša starostna skupina so volčiči in kresničke (do 10 let). Ime kresničke je vzeto iz otroške knjige o kresničkah, ki ljudem prinašajo luč in jim kažejo pot. Pri vodnih tabornikih jim rečejo žabice. Skavti in skavtinje (10 do 15 let) so najštevilčnejša skupina. Povezujejo se v vode, osvajajo veščine in znanja in hodijo po svoji Poti. Popotnice in popotniki (16 do 26 let) so že zrelejši, pogosto so vodniki, potujejo po svetu in se preizkušajo v različnih vlogah. Vodniki in vodje so posebna skupina. Za sabo imajo zahtevno izobrazbo s področij vodenja izletov in skupin. Old skavti in skavtinje so precej številna skupina (16.000 jih je), številni so prav s pomočjo skavtskih idealov in prijateljstva preživeli pomanjkanje svobode med drugo svetovno vojno in komunističnim režimom po njej. Posebnost čeških skavtov so tudi družinski taborniki, ki imajo poseben program. Poleg navadnih tabornikov na Češkem poznajo še vodne tabornike. Ti se vozijo po rekah in jezerih in predstavljajo poseben izziv za mlade.

Češki kroji so po barvi podobni našim, vse starostne skupine nosijo enake kroje, razlikujejo se le po barvi rutke. Volčiči in kresničke imajo rumene rutke, ostali rjave, inštruktorji pa sive. Vodni taborniki imajo temnomodre kroje in svetlomodne rutke.

Poleg taborov organizirajo češki skavti tudi druge aktivnosti - Navigamus, vodni jamboree, Fenix, srečanje skavtov iz Srednje in Vzhodne Evrope, organizirajo pa tudi dobrodelne akcije, kot so Dan rož, v sodelovanju z Ligo proti raku, in Kapljica krvi, osveščanje o pomembnosti krvodajalstva.

Te zanima še kaj več o čeških skavtih? Obišči jih na www.scout.cz.

Prisega čeških skavtov je podobna naši, gre pa takole:

Pri svoji časti obljubljam, da se bom trudil:

- zvesto in vedno služiti najvišji resnici in ljubezni,
- izpolniti vse svoje dolžnosti in upoštevati skavtske zakone,
- biti pripravljen pomagati svoji državi in svojim sosedom z dušo in telesom.

Po želji lahko prisegi dodajo tudi: "Naj mi Bog pri tem pomaga."

Popotovanja

Bali

Tadeja Milivojevič Nemanič

Bali je zadnjih ducat let turistična meka. Južni del otoka, kjer je mednarodno letališče in na kilometre peščenih plaž, je dobesedno okupiran z Avstralci in Japonci pa tudi Evropejcev ne manjka. Pravzaprav je redno in pogosto obiskan tudi s strani Slovencev.

Večina turistov se zgrne na nekaj kvadratnih kilometrih plaž, hotelov, restavracij, trgovin in trgov, ki slišijo na ime Kuta. Od ranega jutra pa tja do naslednjega ranega jutra poteka na ulicah zabutih s prometom in plažah natrpanih s turisti in prodajalci oster boj za vsako rupijo ali dolar, ki utegne pasti iz žepov bogatih. Prodajalci so se izurili v prepoznavanju svežih turistov. Ti so namreč njihov lahek plen, saj še ne poznajo pravih cen. Tako za nasi goreng – popečen riž z zelenjavo lahko plačajo tudi do 40-krat višjo ceno, kot jo bodo z malo uspeha pri barantanju dosegli v naslednjih dneh. Barantanje je tu namreč obvezno. Tudi neizkušeni ceno

lahko in morajo znižati, "profesionalci" pa dobijo tudi 50-60 odstotne popuste.

Ponudba obsega vse: od ročnih ur in parfumov do umetniških slik in pohištva, vključno s pestro izbiro mamil, ki ti jih v Kuti v nočnih urah skušajo prodati na vsakem vogalu. Še največ dobička od vsega imajo zasebne poštno agencije, ki se dušijo v obilici paketov namenjenih na vse konce sveta.

Seveda tudi usluge na zaostajajo, saj vas lahko zmasirajo, senčijo, ljubijo ali vozijo za tako majhne denarce, da se premnogi zahodnjaki zaradi tega že kar nesramno spozabljajo. Zaradi gospodarske krize, ki je že nekaj let prisotna v

tem delu sveta, so cene še veliko nižje kot bi bile že tako ali tako.

Vendar vsemu navkljub ljudi vajenih preprostega življenja in celodnevne dela na poljih to ne spremeni, da ne bi z mimoidočimi delili nasmehov ter veselih, glasnih pozdravov. Ampak za vse to se moraš malo potruditi in se odpeljati iz Kute v kakšno izmed okoliških vasic ali pa odtavati na sprehod med riževimi terasami. Te pa so le ob obali, kjer je nižina. Otok je namreč vulkanskega izvora, zato je notranost gorata in doseže tudi 3000 metrov nadmorske višine. Riževe terase z višino zamenjajo nasadi cimeta, vanilje, nageljnovih žbic, muškarnega oreščka, kave in kakava, popra, janeža in še kake od eksotičnih, meni nepoznanih začimb.

Tu ljudje od turizma nimajo prav veliko in se ti zato lahko veliko bolj iskreno in sproščeno posvetijo. Pri pohajanju je zelo uporabno poznati izraz: "Džalan, džalan!", ki je univerzalen odgovor na kakršnokoli začetno vprašanje. Mimogrede se znajdeš v pogovoru z domačini in če se ne prikaže kak nado-buden mladenič ali mladenka, ki se v šoli uči angleško, kaj hitro vsi skupaj preidete na univerzalen jezik rok in nasmehov.

Balijci so globoko verni in prežeti z vero skušajo z daritvami, številnimi obredi in spodobnim življenjem doseči boljši vstop v novo življenje. Daritve so postavljene povsod; celo na cestnih križiščih in ob robu riževih polj za boljšo letino. Radi imajo goste in zato se z malo sreče lahko hitro znajdeš sredi obrednega dogajanja. To se je nekajkrat zgodilo tudi nama.

Enkrat sva bila na pogrebu – kremaciji pokojnika. Zaradi velikih stroškov povezanih z obredom, pokojnika družina običajno začasno pokoplje in ko zbere dovolj sredstev (včasih je to šele čez nekaj let), priredi obred. In tuji so več kot dobrodošli. Njihova vloga je izjemno pomembna. Na poti od hiše do kremacijskega prostora pokojnika spremljajo tudi zli duhovi, ki bi ga radi le zmedli in mu preprečili, da bi našel pravo pot. Tuji pa, ker se seveda ne znajo primerno vesti, s svojim obnašanjem te duhove lahko zmedejo in tako je večja verjetnost, da bo pokojnikova duša brez težav našla pot tja, kamor je pač namenjena.

Drugič pa sva bila pri zrelostnem obredu, ki se izvaja ob prestopu iz mladostnega v odraslo obdobje. Zbere se ožje in daljno sorodstvo, sosedje in pomembni gostje, duhovniki, sveti možje pa še kakšen vrač in zdravilec. Že zjutraj začnejo z obredi čiščenja kandidatov, opravljajo se zahtevne molitve, na templje se polagajo številne bogate daritve, za zabavo gostov pa medtem skrbi gamelan orkester in pa lutkarji s senčnimi lutkami, wayang kulit imenovani. Zgodaj popoldan je že vse pripravljeno na zaključno dejanje. Včasih so prestop v odraslo dobo zaznamovali tako, da so fantom in dekletom izbili zgornja sekalca, danes pa ju duhovnik s posebno pilico le malo pobrusi. Šele po tem je na vrsti slavje.

Trenutki

Pa smo jih dotakali! Dolge vroče dneve, ugodne večerne vetrove, cvetoče travnike, dolge počitnice! ... Želim vam, da bi do izčrpanosti užili ta čas, da bi našli trenutke za pogovor s samim seboj, da bi posadili vse radosti, jih zalivali vsak dan sproči in še dolgo potem. Prijetnih vznemirjenj vsak dan!

Biti zadovoljen je dolžnost, edina božja zapoved, v katero verjamem. (Tomó Križnar)

Če čutiš, da bi nekaj moral storiti in da bi bil za to sposoben, potem je bistveno, da to tudi poskusiš storiti. Ne pa da se prepustiš svojevrstni lenobi, lagodnosti in ne slediš svojemu notranjemu vzgibu ali – bi lahko malo oguljeno rekli – poslanstvu. To je neka vrsta etike in odgovornosti do sebe. (Pavle Kozjek)

Nikoli ne sprašuj za pot tiste, ki pot poznajo, ker se potem ne boš nikoli mogel izgubiti.

Spriznajnti se moramo tudi s tem, da imamo "neustvarjalne" trenutke. Bolj iskreno ko to sprejmemo, hitreje bodo ti trenutki minili. Treba je imeti dovolj poguma, da se ustavimo, da se počutimo prazne in malodušne. (Etty Hillesum)

In če prav ničesar ne ustvarjate, potem morda ustvarjate sebe. (Carl Jung)

Če bi res vedeli, kdaj smo srečni, bi mogoče vedeli, kaj v življenju potrebujemo. (Joanna Field)

Le dva načina sta, da živite svoje življenje. Eden je ta, da nič ni čudež. Drugi pa je ta, da je vse čudež. (Albert Einstein)

Tragična ironija življenja je, da pogosto dosežemo uspeh ali finančno neodvisnost takrat, ko je razlog, zaradi katerega smo si za to prizadevali, že minil. (Ellen Glasgow)

Ob vsaki izkušnji, ko se resnično ustavite in se soočite s strahom, pridobivate moč, pogum in samozavest ... Storiti morate prav tisto, česar ne morete storiti. (Eleanor Roosevelt)

Lrga

Ježkov kotiček

Največji princ

Morda veste kakšna je boa, ki je ravnokar požrla slona? Pravite, da bi jo zagotovo prepoznali, če vam bi jo kdo naslikal. Kdo ve? Morda pa ste že preveč odrasli in bi se raje pogovarjali o bridžu, golfu, o politiki in kravatah. To je namreč sila pomembno.

Mali princ je knjiga, ki vam je – bom iskren - pravzaprav sploh ne bi želel predstaviti. Prvič zato, ker vas z vsako napisano besedico izdatno oropam bogastva lastne interpretacije ob vsakokratnem branju. In drugič, ker je to knjiga, o kateri bi vsakič, ko jo preberem, sam napisal čisto nekaj drugega. Nehvaležno, kajne?

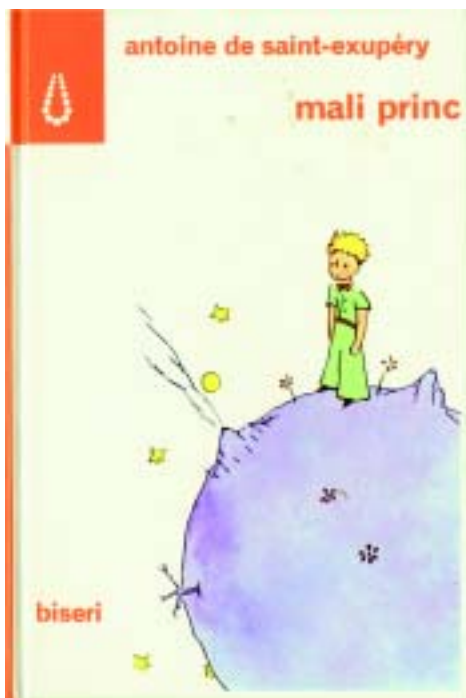
Antoine de Saint-Exupéry, stvarnik velikega **Malega princa**, se je rodil, ko se 20. stoletje ni še niti dodobra pričelo. Ko je zapustil rojstni Lyon, ga je pot vodila v vojsko, kjer se je začela njegova pilotska kariera. Letalska nesreča – njegovo letalo se je zrušilo v libijski puščavi – mu je utrnila nekaj misli, ki jih je pozneje zapisal.

Je že res, da je med mnogimi deli, ki so prišla izpod peresa tega francoskega pisatelja, Mali princ njegovo najbolj prisrčno delo. Majhen deček, prišlek s svojega daljnega planetoida, šele v pilotu v puščavi najde prijatelja. Preprost, radoveden in nepokvarjen nam želi v preprosti zgodbici odpreti oči za lepoto, dobroto in malenkosti, ki se skrivajo okoli nas. A vsega tega ne vidimo, ker nas slepijo lastne strasti in napake. Zato smo si drug od drugega bolj oddaljeni kot zvezde.

In nazadnje še kratek odlomek. Tokrat ne tisti o "gledanju s scen" in človeški ljubezni, ki ga morda recitirate že na pamet. Prisluhnite, kaj lisica pravi o Malem princu.

"Kajpak," je rekla lisica. "Za zdaj si zame samo majhen deček, čisto tak kot sto tisoč drugih majhnih dečkov. In jaz te ne potrebujem. In ti mene še manj. Zate sem samo lisica med sto tisoč drugimi lisicami. Če pa me udomačiš, bova drug drugega potrebovala. Ti boš zame edini na svetu. Jaz bom zate edina na svetu."

Še ocena: čista desetka! Saj veste, odrasli imajo številke radi.

■ Jež svetuje, vi preberete: Antoine de Saint-Exupéry, Mali princ

Nagradna križanka

SESTAVIL: F.KALAN	NORD: IZRAZ ZA SMUČI	ENOTA ZA MOČ	ADAM IN ...	NADARJE-NOST	SODOBNIKI KELTOV	TROPSCA OVJAJKA	NIKO ROBAVS	IZDOR (KRAJSE)	NAVIZNO PREGRINJALO	GLAVNO MESTO TOGA	PREBIVALKA IGA	NEUMNO DEJANJE, NORJA
NEKDANJI PLIN ZA MESTNO RAZSVETLJAVO												
ZNANA OPERA RICHARDA STRAUSSA												
SOSEDNJA DRŽAVA (ORIGINALNO)							PUBLICIST PEČKO REŽISER PAKULA					
			PESNICA MUSER					ARISTOTEL (KRAJSE)	ANG- GLASBENIK (BRIAN)			
			ETIOPSKA ANTILOPA						NAŠA PEVKA (MAJDA)	KRAJEVNA SKUPIŃNOST		
			JESENSKI MESEC							ŽUPNIJA		
TABOR	PROSTOR MED DVEMA STENAMA MOČNO ČUSTVO				STRUPENA KAČA	PALESTINSKI POLITIK (JASER)						
						MOZUJAVOST						
POŽIREK				NAČIN VEDENJA, NAVADA							ZAMISEL	REKREACIJSKI OBJEKT Z VODO
PRIPRADNIK TETOV				OSKAR KOGOJ			Z MORJEM OBDANO KOPNO	VŠJA VZPETINA				
INDIJSKI PISATELJ (RADŽA)				SPODNJI DEL POSODE				60 MINUT	PESNICA SKERL			
				OSEBNI ZAHVEK								
PARK V VOLČJEM POTOKU										EMIL ZATOPEK		
										NIKO KURENT		
ZID						ORATEV						
LITERARNI JUNAK (BUJBA)						FRANCOSKI ODERSKI PLES						

NAGRAJENCI_IN_NAGRADNI_RAZPIS_ŠTEVILKA_7-8

Pravilno izpolnjen kupon št. 4 je poslalo 20 bralcev TABORA, pravilne rešitve so: ZIMOVANJA, IMAM, MARKO MILIČ, AKANT in TRIBUNA.

Nagrajenci so: Baseball čepico (podarja Flo&Boy, d.o.o.) je dobil **Marjan Jamnik** iz Ljubljane. DROGINI nagrada sta prejela **Tomaž Paternost** iz Cerknice in **Domen**

Horvat iz Ljubljane, na ajdove omlete v gostilno LIEBER bo šla **Saša Vochl** iz Ljubljane, nagrado podjetja JAZON pa dobi **Blaž Slak** iz Novega mesta. Čestitamo!

Nagradne kupone št. 7-8 pošljite **najpozneje do 20. julija** na naslov: Revija TABOR, Parmova 33, 1000 Ljubljana. **Obvezno na dopisnici.**

